

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

Monitoring 26. 3. – 2. 4. 2018

Sokolský zpravodaj	4
31. 3. 2018 ČT sport	
Rybáři uklízí, mají už 12 pytlů	4
31.3.2018 Vyškovský deník ~ str. 03 ~ Vyškovsko (th)	
Syn kulaka? Místo školy šachta	5
31.3.2018 Mladá fronta DNES ~ str. 18 ~ Kraj Olomoucký Petra Klimková	
Zástupci obcí se seznámili s plánem rozvoje sportu v kraji	8
30.3.2018 nasejablonecko.cz ~ str. 00 ~ Zprávy z kraje Archiv NJ	
Od uniforem legionářů po lidové milice, muzeum připomíná osudové osmičky	9
30.3.2018 hradec.iDNES.cz ~ str. 00 ~ Hradec / Hradec - zprávy MF DNES, Štěpánka Tůmová	
Roudničtí sokolové oslaví 150 let	10
29.3.2018 5plus2 ~ str. 04 ~ Litoměřicko PAVEL KŘIVOHLAVÝ	
Na schůzce seniorů Sokola se bude mluvit o historii	12
29.3.2018 Kolínský deník ~ str. 02 ~ Kolínsko (mar)	
Sokol Roudnice n./L.	13
29.3.2018 Litoměřický deník ~ str. 04 ~ Deník	
Kniha mapuje historii německých spolků	13
29.3.2018 5plus2 ~ str. 05 ~ Olomoucko a Prostějovsko (mip)	
Kapitán Jaroš v novém světle. Historik představuje hrdinu	14
29.3.2018 5plus2 ~ str. 27 ~ MIROSLAVA STRNADOVÁ	
Hrozivé důsledky února	15
29.3.2018 Literární noviny ~ str. 90 ~ Příloha - České osmičky Jiří Kocian	
Junák ve své stoleté historii třikrát vstával z popela	19
29.3.2018 tyden.cz ~ str. 00 ~ Zábava ČTK	

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

JAK JSME ŽILI v Československu	21
29.3.2018 Kroměřížský deník ~ str. 04 ~ Jak jsme žili v Československu	
JAK JSME ŽILI v Československu	22
29.3.2018 Šumperský a jesenický deník ~ str. 04 ~ Jak jsme žili v Československu	
JAK JSME ŽILI v Československu	23
29.3.2018 Kutnohorský deník ~ str. 04 ~	
Prodloužená verze státní hymny nemá zatím moc šancí	24
29.3.2018 TV Nova ~ str. 01 ~ 19:30 Televizní noviny	
JAK JSME ŽILI v Československu	32
29.3.2018 Vyškovský deník ~ str. 04 ~ Jak jsme žili v Československu	
Sokolové vyhlížejí svůj svátek	33
28.3.2018 Krkonošský deník ~ str. 13 ~ Sport (dr)	
Sokolové vyhlížejí svůj svátek – XVI. slet	34
28.3.2018 Hradecký deník ~ str. 13 ~ Sport (dr)	
Sokolové vyhlížejí svůj svátek, slet rozzáří červencovou Prahu	34
28.3.2018 Svitavský deník ~ str. 13 ~ Sport (dr)	
Výročí republiky s legionáři a sokoly	35
28.3.2018 City DNES ~ str. 12 ~ Oslavy univerzity Karlovy ROMAN ŠAFHAUSER	
Blíží se nejen sportovní, ale i kulturní a společenský svátek	37
28.3.2018 Náchodský deník ~ str. 13 ~ Sport (dr)	
Červenec: Sokolstvo vyhlíží svůj svátek	38
28.3.2018 Pardubický deník ~ str. 13 ~ Sport (dr)	
Kraj má "noty" pro rozvoj sportu mládeže do roku 2020	39
28.3.2018 tydenvlk.cz ~ str. 00 ~ Liberecký kraj LK/Filip Trdla	
Zemřel sokol Miroslav Jandásek	40
27.3.2018 Brněnský deník ~ str. 03 ~ Brno (ega)	

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

První kroj navrhl Josef Mánes	40
27.3.2018 Prostějovský deník ~ str. 10 ~ Zábava <i>PETRA PÁŠOVÁ</i>	
Benešov oslaví republiku velkolepě	42
27.3.2018 Benešovský týden ~ str. 05 ~ Zpravodajství <i>(zkl)</i>	
Zástupci obcí s rozšířenou působností se seznámili s plánem rozvoje sportu Libereckého kraje na období 2018–2020	43
27.3.2018 kraj-lbc.cz ~ str. 00 ~	
Čas olympijského vítěze neodolal	44
27.3.2018 Benešovský deník ~ str. 12 ~ Sport - Střední Čechy <i>(sme, lk)</i>	
První poválečný ples se vydařil	45
27.3.2018 Týdeník Nymbursko ~ str. 20 ~ Sport z regionu	
Stavba sokoloven na Rakovnicku	45
27.3.2018 Rakovnický týden ~ str. 10 ~ Retro <i>(ref)</i>	

Plné znění zpráv

Sokolský zpravodaj

31. 3. 2018 CT sport

Aktuální novinky ze sokolského hnutí a informace o přípravách na XVI. všesokolský slet.

První reportáž – přehlídka pódiových skladeb byla k vidění v TJ Sokol Královské Vinohrady, kam dorazilo mnoho týmů z různých koutů republiky a ve všech věkových kategoriích.

Druhá reportáž – V TJ Sokol Opočno slaví 150 let od založení jednoty a v reportáži předvedli, jak nacvičují na 16. všesokolský slet.

<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/12090743332-sokolsky-zpravodaj>

Rybáři uklízí, mají už 12 pytlů

31.3.2018 Vyškovský deník str. 03 Vyškovsko
(th)

Blanensko, Vyškovsko – Plastové lahve, prázdné obaly a množství dalších odpadků hyzdí břehy řeky Svitavy a přírodu Moravského krasu. Změnit to chtějí stovky dobrovolníků, kteří se zapojí do každoroční akce Uklidme svět, uklidme Česko. Oficiálně sice začíná až příští víkend, na některých místech už se sběrem opadu začali dřív. „Zatím jsme naplnili dvanáct pytlů kolem splavu u nádraží v Blansku,“ oznámil předseda blanenské rybářské organizace Martin Sklář.

Rybáři chtějí pokračovat ještě do středy, poté se připojí k celorepublikovému úklidu sedmého dubna.

„Máme úsek od jezu Paulinka až po Salmův jez. Bývá nás třicet až pětatřicet a přidávají se k nám například i skauti,“ přiblížil Sklář.

Právě s nimi se chystá do přírody vyrazit Petr Nečas z Blanska. „Snažím se chodit každý rok, je potřeba se o prostředí kolem nás starat,“ řekl muž.

V Moravském krasu se do úklidu běžně zapojuje až pět set lidí. Naplní na pět velkých kontejnerů. „Začínali jsme ve skromných podmínkách, dnes je o akci obrovský zájem,“ sdělil vedoucí Správy chráněné krajinné oblasti Moravský kras Leoš Štefka. Kvůli počtu dobrovolníků jsou vypsané dokonce dva termíny. Sedmého a čtrnáctého dubna.

V Rousínově na Vyškovsku lidé nasbírají nejvíc odpadků kolem hřišť a chodníků.

„Letos očekáváme na 120 dobrovolníků ze **Sokola** Vítovice nebo z domova důchodců a základní školy,“ uvedl rousínovský úředník Dušan Pekařík.

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

Syn kulaka? Místo školy šachta

31.3.2018 Mladá fronta DNES str. 18 Kraj Olomoucký
Petra Klimková

Jako syn kulaka musel Jan Škoda ze Žerotína opustit vysokou školu zemědělskou a pak sloužit coby levná pracovní síla u PTP. Na „vojně“ strávil nezákonných 39 měsíců.

U stolu, ke kterému by se hravě vešlo až dvanáct lidí, sedí sám. Kdysi tu večeřela početná rodina i s čeledínem a děvečkami a není to tak dávno, co tady po nocích hrával karty se sourozenci. Dnes je Jan Škoda jediný, kdo na statek v Žerotíně na Olomoucku ještě pravidelně jezdí. V lednu mu bylo devadesát, přesto každý pátek nasedá na vlak v Jeseníku, kde bydlí, a putuje do rodné obce na Hané, aby se v pondělí ráno zase vrátil zpět. „Po smrti bratra jsem to tady zdědil, tak se nedá nic dělat,“ usmívá se. Celý víkend se plahočil na zahradě, aby zlikvidoval větve z pokáceného stromu, ale nestěžuje si. Smiřený s osudem je ostatně celý život. Přesto, že rodina Škodova jej rozhodně neměla lehký.

Tvrdá výchova, ale šťastné dětství

Jan Škoda se v roce 1928 narodil jako třetí z šesti dětí rodičům Vladimírovi a Ludmile Škodovým, kteří v Žerotínu vlastnili rozlehlé hospodářství s dvoupatrovou obytnou budovou. Projít statek od hlavní brány přes velký dvůr, kůlnu a za ní širokou stodolu až do sadu zabere ještě dnes skoro deset minut.

Hospodářství v typicky hanácké vesnici koupil na konci 19. století děda Alois, který statek postupně rozšířil a přikoupil další pozemky. Když Jan Škoda dospíval, patřilo rodině 20 hektarů polností, několik volů, krav, telat, prasat a tři koně. Otec Vladimír měl jako jeden z prvních ve vsi samovaz, se švagrem napůl pořídil také mlátičku obilí a později dokonce traktor Lanz Bulldog. Děvečky a čeledín byli stálými zaměstnanci statku, s rodinou na gruntu také bydleli.

Děda Alois patřil ve vsi k zakladatelům **Sokola** a významné postavení měl i otec Vladimír. Jako člen republikánské strany byl v roce 1936 zvolen do funkce starosty poté, co předtím dělal obecního pokladníka. Starostou byl do roku 1938.

„Tatínek byl mírné povahy. I když nám někdy hrozil, nikdy nás neuhodil. Komandovala nás spíš maminka,“ líčí Jan Škoda. Na dětství vzpomíná s radostí, přestože matka občas používala tvrdé výchovné metody. „Jednou v létě, bylo to o žních, musela maminka na pole. Než odešla, dala na dvůr vyvětrat peřiny. My děti jsme měly za úkol je schovat, kdyby začalo pršet. Jenomže za námi přišli kamarádi, a když se spustil liják, tak jsme všichni vlezli do kuchyně, samozřejmě bez těch dušen. Protože peřiny zmokly, dostali jsme výprask, zůstali bez večeře a ještě jsme měli zakázáno spát ve svých pokojích. Nocovali jsme pak na pytlích s obilím ve stodole,“ popisuje.

Jan Škoda chodil nejdříve do obecní školy v Žerotíně, pak do měšťanky v Pňovicích. Ještě za druhé světové války začal studovat Střední zemědělskou školu v Olomouci. Přestože z početné rodiny Škodovy nikdo nepadl na frontě, poznamenala ji za války velká tragédie. V roce 1944 zemřela na zánět pohrudnice spojený s tuberkulózou Janova nejstarší sestra Ludmila, které tehdy bylo 18 let.

Protože nebyl nejstarším synem, rodiče s Janem jako pokračovatelem na žerotínském hospodářství nepočítali. I proto mohl jít v roce 1947 studovat Vysokou školu zemědělskou v Brně. Bohužel, nevybral si dobrou dobu. Brzy po komunistickém puči v únoru 1948 začaly na škole politické prověrky, po kterých víc než třetinu studentů vyloučili. Jako syn kulaka musel z Brna odejít i Jan Škoda. „Hlášení na mě podala obec. Příjemné to nebylo, ale co mi zbývalo? Vrátil jsem se domů do Žerotína,“ krčí rameny Jan Škoda, který pak nastoupil jako účetní na státním statku v Dlouhé Loučce.

Mezi černými barony

Stejně jako v okolních obcích i v Žerotíně komunisté začali záhy naplňovat své plány na likvidaci soukromých živnostníků a kolektivizaci zemědělství. V rodné vesnici Jana Škody se to však zastáncům nového režimu dařilo snáz než jinde. Už v listopadu 1949 zvolili přípravný výbor pro založení JZD a v roce 1950 družstvo měli.

V říjnu toho roku dostal Jan Škoda povolávací rozkaz k povinné vojenské službě. Na rozdíl od většiny svých vrstevníků ale neskončil v běžném vojenském útvaru, nýbrž u pomocných technických praporů (PTP), kam režim umisťoval tzv. politicky nespolehlivé osoby. Spíš než jako vojáci sloužili „pétépáci“ coby levná pracovní síla.

Jan Škoda putoval s 52. pomocným technickým praporem nejprve do Zaječova na Berounsku, kde vojáky ubytovali v bývalém augustiniánském klášteře Svatá Dobrotivá. V dubnu 1950 komunisté klášter v rámci akce K násilně zrušili a zdejší řeholníky internovali do pracovních táborů. Ze Zaječova prapor převedli do Strašic poblíž vojenského újezdu Brdy, kde pétépáci s bývalými kněžími a studenty bohoslovectví stavěli ubikace pro vojáky. Ještě v roce 1950 Janův otec Vladimír vstoupil do JZD. „Neměl jsem mu to za zlé, šli i další, v té době se nedalo jinak,“ míní Škoda. V družstvu otec zůstal rok a půl, jako kulaka ho odtamtud komunisté nakonec vyloučili s tím, že má dál hospodařit soukromě. Úrodná pole mu ale vyměnili za horší a vzdálenější, navíc mu sebrali zásoby, stroje a nářadí. Stejně jako všichni tzv. vesničtí boháči v té době musel státu odevzdávat neúměrně vysoké dodávky zemědělských výrobků.

Jana Škodu hned další rok přeřadili k 55. pomocnému technickému praporu do Petřvaldu, kde musel až do konce vojny pracovat jako horník v uhelném dole Pokrok, později přejmenovaném na Julius Fučík. „Ještě než jsme poprvé sfárali, museli jsme na zdravotní prohlídku. To si každý z nás rychle vzpomínal, jaké měl v mládí nemoci, aby do práce nemusel. Moc nám to ale nepomohlo, byli jsme holt mladí kluci,“ říká Škoda.

Jestli mu něco z té doby obzvlášť utkvělo v paměti, pak to byla první hornická šichta. „To víte, měl jsem strach, protože štoly byly úzké a nízké, byla v nich tma a navíc to tam praskalo. Starší ročníky rubaly se sbíječkami, my mladší jsme ložili po kolenou a s lopatou v ruce nahazovali uhlí na pás,“ pamatuje si Škoda. Po osmihodinové směně museli vojáci ubytovaní v táboře obehnaném plotem často ještě na brigády nebo na školení, většinou politického charakteru. „Taky se furt něco zpívalo. My si k tomu většinou přidali další vlastní sloky a za trest jsme pak čtvrt hodiny pochodovali po cvičišti,“ směje se.

Jako potupu své vojenské zařazení Jan Škoda nebral. „Měl jsem výhodu, že jsem byl mladý a bez závazků. U PTP jsem ale potkal i tatínkova bratrance, který měl rodinu a hospodařil. U něj to bylo něco jiného,“ myslí si. Nedobrovolnou práci strávil povinnou vojenskou službu i Janův mladší bratr František, který sloužil v uhelných dolech na Kladensku.

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

Za víc než tři roky u PTP se Jan Škoda dostal domů jen dvakrát, z toho jednou to bylo na pohřeb maminky, která zemřela v květnu 1953 ve svých čtyřiapadesáti letech na žlučové kameny. „Nejdřív přišel telegram, že maminka je nemocná. To mě domů odmítli pustit. O dva dny později přišel další, že zemřela, to už mě pustit museli.“

Místo sedláka agronomem

To, kdy ho propustí definitivně, nevěděl. „Až když uběhly dva roky a my začínali třetí rok vojny, dozvěděli jsme se, že jsme nepřátelé státu a že nám to prodlužují.“ Vojenská služba Jana Škody nakonec trvala 39 měsíců, o patnáct víc, než povolovaly i tehdejší zákony. „Pamatuji se přesně, že bylo 27. listopadu, když ze třech rot na Pokroku většinu vojáků propustili. Bylo nás jen patnáct, kteří jsme museli sloužit ještě na Vánoce. Pustili nás až na Silvestra. Z civilního oblečení jsem měl jen svetr, takže jsem domů jel ve vojenském a cestou dost promrzl. Nakonec jsem ale návrat z vojny stihl ještě oslavit na silvestrovské zábavě,“ popisuje Škoda.

Po smrti maminky hospodařil na statku v Žerotíně otec spolu s nejstarším bratrem Vladimírem, kterému připadla polovina majetku. Jan Škoda jim po návratu z vojny pomáhal, zároveň se ale snažil najít si zaměstnání. Dvakrát mu to nevyšlo jen proto, že mu místní národní výbor nedal doporučení. „Nutili mě tak pracovat na místních polích,“ míní. Nakonec měl ale štěstí a dostal místo agronoma ve státním podniku Oseva.

Krátce poté, co Jan do nového zaměstnání nastoupil, jeho otce jako kulaka zavřeli. Jan Škoda už si nepamatuje, jak tehdejší justice rozsudek zdůvodnila, tatínek se nicméně asi po půl roce vrátil. Jeho syn Vladimír však krátce po otcově zatčení z obav o rodinu vstoupil do JZD i s celým hospodářstvím.

Jan Škoda měl v Osevě na starost Jesenicko, kam se přestěhoval a kde založil rodinu. Se ženou, která již nežije, měli syna a dceru. Stejně jako ostatní sourozenci i Janova rodina dál jezdila o víkendech do Žerotína pomáhat otci a bratrovi. „Natrvalo mě to ale na Hanou už netáhlo,“ bilancuje muž, který bez velkého váhání přepíná mezi spisovnou češtinou a hanáčtinou.

Pravověrným Hanákem se Jan Škoda znovu stal až na stará kolena. Dokud mu stačí síly, udržuje dosluhující stavení i dvůr se zahradou tak, aby se nemusel stydět před rodiči a také bratrem, který mu statek odkázal. To vše, přestože ví, že jeho děti nebo vnuci podobné nadšení nesdílejí. „Nevím, k čemu to bude, ale nemůžu jinak,“ říká, když v kuchyni s vychladlými kamny balí do batohu zbylý chleba a sklenici domácí marmelády. Ptát se ho na otázky odpuštění těm, kdo rodině za minulého režimu házeli klacky pod nohy, je zbytečné. „Taková byla doba,“ uzavře své vyprávění. Pak popadne hůl a jako každé pondělí vyrazí na autobus a poté vlak, který ho doveze zpátky do Jeseníku.

Uběhly dva roky vojny a řekli, že jsme nepřátelé státu a že nám to prodlužují.

O autorovi| Petra Klimková, redaktorka MF DNES

Foto autor| 2x foto: archiv Jana Škody

Foto popis| Nezlomný Janu Škodovi bylo 8. ledna 90 let. Přesto každý týden v pátek odjíždí vlakem z Jeseníku, kde se usadil, aby o víkendu udržoval rodný statek v Žerotíně na Olomoucku. „Nemůžu jinak,“ říká. Foto: Miloslav Jančík, MAFRA

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

Foto popis| Vzpomínky Vlevo Jan Škoda na vojně, již strávil u PTP. Nahoře (druhý zprava) v létě u strýce, faráře v Brodku u Konice.

Regionalni mutace| Mladá fronta DNES - Olomoucký kraj

Zástupci obcí se seznámili s plánem rozvoje sportu v kraji

30.3.2018 nasejablonecko.cz str. 00 Zprávy z kraje

Archiv NJ

V úterý 20. března se v budově Krajského úřadu Libereckého kraje konalo setkání Odboru školství, mládeže, tělovýchovy a sportu se zástupci obcí s rozšířenou působností. Předmětem diskuze bylo představení Plánu rozvoje sportu v Libereckém kraji na roky 2018-2020.

Plán rozvoje sportu je krátkodobým koncepčním dokumentem, jehož hlavním cílem je vymezit způsoby peněžní podpory sportu a tělovýchovy z rozpočtu Libereckého kraje. Tento dokument musí mít obce i kraj schválený do 30. června 2018. Cílem činnosti Libereckého kraje je vytvořit optimální podmínky pro sport dětí a mládeže do 19 let, umožnit jim přístup ke sportovním aktivitám bez rozdílu, vytvořit funkční, bezpečnou a moderní sportovní infrastrukturu a realizovat nadregionální a mezinárodní sportovní akce. „Program rozvoje sportu Libereckého kraje popisuje především to, jakým způsobem se bude rozvoj sportu podporovat finančně. Vzhledem k tomu, že se jedná o složitou problematiku zasahující do dotačních programů a zároveň vysvětlující přístup kraje k financování sportu, rozhodli jsme se informovat nejen sportovní svazy a obce, ale i organizace, které nepřímo zasahují do sportovního dění, které sdružují více organizací najednou, například Česká unie sportu, **Sokolové** a podobně. Celý tento proces je probírán s veřejností a já jsem rád, že je možné tímto způsobem předávat informace osobně, nikoli jen formou písemných sdělení. Nabízíme i ostatním obcím, a to všech úrovní, naši pomoc při zpracování jejich plánů rozvoje sportu,“ uvedl náměstek hejtmána pro resort školství, mládeže, tělovýchovy, sportu a zaměstnanosti Petr Tulpa.

Plán rozvoje sportu Libereckého kraje, který schválilo krajské zastupitelstvo 30. ledna 2018, definuje šest základních oblastí podpory:

1. Sportovní činnost dětí a mládeže ve sportovních organizacích.
2. Sportovní akce.
3. Významné sportovní akce.
4. Sportovní infrastruktura.
5. Sportovní reprezentace Libereckého kraje.
6. Organizace sportovního prostředí.

V každé oblasti podpory jsou představeny priority a to, jakým způsobem a v jakém finančním objemu budou jednotlivá odvětví podporována z rozpočtu Libereckého kraje. Plán rozvoje sportu by měl navazovat na program státní politiky v této oblasti. Ten však nebyl ministerstvem školství, mládeže

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

a tělovýchovy předložen. Částečně se tedy vychází z Koncepce podpory sportu 2016-2025 (tzv. Koncepce Sport 2025) zpracovanou ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy v roce 2016.

„Chtěli jsme obcím představit to, jak bude kraj podporovat sport a tělovýchovu a přispět tak k alespoň nějaké míře koordinace podpory sportu z veřejných rozpočtů. Nechceme postupovat jako ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, které podporu sportu vyjednává se sportovními svazy a samosprávné orgány na obecní i krajské úrovni neinformuje. My bychom chtěli s obcemi spolupracovat tak, aby se sportovní politiky obcí a kraje scházely, doplňovaly, ale nezdvojovaly. Toto setkání bereme jako první krok. V setkáních bychom chtěli v následujících měsících pokračovat,“ uzavřel Tomáš Pokorný, vedoucí oddělení mládeže, sportu a zaměstnanosti.

URL| <http://www.nasejablonecko.cz/jablonecko-aktualne/zastupci-obci-se-seznamili-s-planem-rozvoje-sportu-v-kraji/?aktualitaId=53155>

Od uniformem legionářů po lidové milice, muzeum připomíná osudové osmičky

30.3.2018 hradec.iDNES.cz str. 00 Hradec / Hradec - zprávy
MF DNES, Štěpánka Tůmová

Uniformy, vlajky, hračky. Zlomové okamžiky 20. století se otiskly i do dění na Náchodsku. Regionální muzeum v Náchodě teď výstavou Osudové osmičky připomíná nejen nástup 2. světové války, ale také zásadní okamžiky let 1918, 1948 i 1968 v regionu.

Výstava potrvá do listopadu. Vzniku Československa, od něhož letos uplyne sto let, předcházela krvavá Velká válka. Muži rukovali k 18. pěšímu pluku rakousko-uherské armády v Hradci Králové a odtud odjžděli na východní frontu do Haliče a později do Itálie. Část jich ale přešla na druhou stranu a formovali se v legiích.

Nejhonosnější uniforma, kterou zde vystavují jako připomínku čtyř válčících mocností 1. světové války, patřila legionáři sloužícímu ve Francii. Jmenoval se František Fišer a pocházel z Nového Města nad Metují.

„Hned vedle je velmi prostá legionářská uniforma z Ruska, která patřila Fišerovu bratru Václavovi. Velmi honosné byly uniformy italských legionářů, kteří nosili výrazné klobouky třeba i s orlím perem. Legionáři se po válce v těchto uniformách prezentovali při oslavách republiky. Takové uniformy se nosily i u hradní stráže v době prezidenta Masaryka a později Beneše,“ připomíná správce dobrošovské pevnosti Richard Švanda, který při prohlídce oblékl uniformu z roku 1938.

Ve Velké válce zahynulo 84 mužů z Náchoda, další životy si vyžádala španělská chřipka. Když 28. října 1918 v Praze téměř na konci války vyhlásili československou samostatnost, ještě týž večer to z balkonu náchodského Beránku tehdejší starosta Josef Čížek oznámil jásajícím lidem a na druhý den se už ve městě slavilo. Muzeum vystavuje i potravinové lístky přidělového systému platného do roku 1920 nebo okolované rakousko-uherské bankocetle, jimiž se platilo až do poloviny dvacátých let. Nástup komunistů v únoru 1948 připomínají tendenční plátna

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

Dalším milníkem nejen pro Náchod byly události roku 1938, tam se už rok budovala opevnění proti německému vpádu. Dne 19. května přijel na jejich obhlídku do Náchoda generál Jan Syrový. Tehdy byli do částečně mobilizované armády povoláni také záložníci z Náchoda i Bělovse. V létě před mnichovským diktátem Náchodští ještě na loukách na Hamrech otevřeli největší tuzemskou krajinskou výstavu představující místní průmyslové podniky. To však už politický vývoj směřoval k záříjovému mnichovskému diktátu, k odstoupení pohraničí a opuštění pevností.

„Roku 1938 přicházeli do Náchoda příslušníci Stráže obrany státu, kteří jako první obsazovali objekty při hranicích, i příslušníci hraničářských jednotek. Mezi prvními přišel do Náchoda na několik měsíců major Jaroslav Purkyt, příslušník pražského **Sokola**, který byl velice dobrým vychovatelem armádní elity. Jeho činnost byla daleko významnější v době odboje v letech 1939 až 1943. Byl popraven v Drážďanech jako mnozí vlastenci,“ říká Richard Švanda, který o vojákově napsal knihu.

Nástup komunistů v únoru 1948 muzeum připomíná tendenčními plátny místního šperkaře a malíře Karla Hýbla, který vystudoval u Františka Kysely. V jedné črtě zachytil „Milicionáře, pět našeho lidu“, v rozměrném oleji z roku 1950 se jeho dělníci a milicionáři zase radují při „Oslavě 25. února“.

Vzepětí uvolněných 60. let skončilo 21. srpna 1968 příjezdem vojsk Varšavské smlouvy. Po městě vyrostlo několik barikád z vagonů, aut či autobusu. Také mladí lidé svými těly zablokovali průjezd polských vojenských aut. Barikády ale 23. srpna zmizely a pak přišlo dvacetiletí normalizace.

URL| https://hradec.idnes.cz/muzeum-nachod-vystava-osudove-osmicky-valka-milice-uniformy-pt2-/hradec-zpravy.aspx?c=A180328_392139_hradec-zpravy_pos

Roudničtí sokolové oslaví 150 let

29.3.2018 5plus2 str. 04 Litoměřicko
PAVEL KŘIVOHLAVÝ

Sokol v Roudnici nad Labem byl založen v roce 1868. Začínali za Františka Josefa I. a fungují dodnes.

ROZHOVOR ROUDNICE NAD LABEM / V **Sokole** Vojtěch Válek cvičí už déle než sedmdesát let. Učaroval mu hlavně volejbal, který nejen hrál, ale i trénoval a dopracoval se až do ligy. Vedle sportu má rád i hudbu, hraje na housle, pozoun, klavír, harmoniku a kytaru. Pracoval jako učitel tělocviku a přírodopisu. Posledních patnáct let je starostou roudnického **Sokola**, který letos oslaví 150 let od svého založení. „Svého času jsme byli dokonce jednou z největších tělocvičných jednot v zemi,“ říká s hrdostí na činnost předků muž, který si jako své osobní heslo vybral: „Odpouštěj druhým, ne sobě“.

* Kdy vznikl roudnický **Sokol**?

První schůzka proběhla 5. dubna 1868. Naše tělovýchovná jednota vznikla jako druhá nejstarší v severních Čechách, první založili o rok dříve v Lounech. Myšlenky Miroslava Tyrše a Jindřicha Fügnera, zakladatelů pražského **Sokola**, vzbudily na Podřipsku velké nadšení.

* Jak se začínalo?

První veřejné cvičení se konalo 8. května 1887. Původně se **sokolové** scházeli v budově, v níž dnes sídlí roudnická základní umělecká škola. **Sokol** měl řadu oddílů, například oddíl boxu, ve kterém byli i mistři republiky. Vznikl u nás oddíl veslařů, který je nejstarší v republice. Samozřejmě se začaly konávat pravidelné župní slety, kde cvičili všichni od žactva až po dospělé.

* Roudničtí **sokolové** byli ještě u jednoho významného prvenství, že?

V roce 1892 se naši **sokolové** zúčastnili prvního oficiálního fotbalového zápasu v Čechách na místním ostrově pana Lobkowicze. Hřiště je tam dodnes a je tam i památník.

* Kolik cvičenců v **Sokole** působilo v jeho vrcholných dobách?

Svého času jsme byli dokonce jednou z největších tělocvičných jednot v zemi. Tenkrát jsme měli okolo tisíce členů, dnes je nás okolo 250.

* **Sokolové** se ale věnovali také kultuře, že?

Součástí **Sokola** byl i dechový orchestr, který hrával každou neděli odpoledne na pódiu u stadionu **Sokola**. Koncerty roudnických trubačů byly velmi oblíbené a hojně navštěvované. Dále v **Sokole** působila také skupina dobrovolných divadelníků.

* Kdy si **sokolové** postavili stadion?

Mezi válkami **Sokol** vedli lidé, kteří měli v Roudnici velkou autoritu. Byli to většinou lékaři, právníci nebo sedláci. Díky nim **Sokol** získal na vybudování stadionu a kina velkou půjčku od Rolnické záložny podřípské. Byla vyhlášena veřejná sbírka, **Sokolové** prodali starou budovu a v polovině července 1927 začali stavět.

* Areál **Sokola** je velkolepý, kdo dělal plány?

Celý komplex navrhl jeden z průkopníků české moderní architektury a žák Jana Kotěry architekt Kamil Roškot. Navrhl také vinohradskou tělocvičnu, která je největším sokolským areálem.

* Stadion máte krásný, ale chybí vám tělocvična, jak to?

Sokolovna se měla začít stavět dvakrát, oba pokusy však byly zmařeny. Za první republiky věnovali velký peněžní dar na její stavbu průmyslníci Rudolf Bächer a Jan Pracner, kteří v Roudnici vyráběli zemědělské stroje. Peníze však **sokolové** museli v roce 1939 odevzdat městu, potažmo Němcům. Podruhé jsme finance na stavbu nashromáždili po válce, ale někdy v roce 1952 jsme museli všechny peníze odevzdat na krajský úřad do Ústí nad Labem, kde si z toho postavili zimní stadion a Roudnice měla opět smůlu.

* **Sokolové** naštěstí stihli postavit alespoň kino, že?

Budovu kina stavěli naši předkové s myšlenkou, že provoz kina bude vydělávat na sport. Dnes je to bohužel zcela obráceně a kino musíme dotovat. Chceme, aby kino sloužilo, proto jsme žádali o pomoc město. Je to však prý naše kino, tak si máme peníze sehnat sami.

* Přesto na jaře kino svůj provoz obnovilo.

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

Nabídla se nám Klára Svobodová, která se rozhodla kino zachránit. Vytvořila okolo sebe dvanáctičlenný tým dobrovolníků, kteří jsou ochotni se o kino starat, promítat tam filmy a organizovat různé programy. Tím, že všichni pracují bez nároku na honorář, se podařilo režijní náklady hodně snížit. Roudnické kino je unikátní stavba, neboť může fungovat i jako divadlo. Dodnes má výtečnou akustiku.

* Provoz kina nyní zachraňují také dobrovolné příspěvky, že?

V kině jsme umístili pokladničku, kam vybíráme dobrovolné příspěvky na provoz a zvelebení kina. Už se nám podařilo vybrat 160 tisíc korun, které jsme uložili na transparentní účet. Díky těmto darům nyní budujeme bezbariérové záchody a rampu, aby se do promítacího sálu dostali i vozíčkáři.

* Co dělá **Sokol** dnes?

Máme několik aktivních oddílů, zejména oddíl lehké atletiky, kde je 70 dětí, které pravidelně chodí trénovat. Dále u nás působí oddíly sportovní gymnastiky, volejbalu nebo kulturistiky, máme tenisovou akademii, vlastní kuželnu, kde působí oddíl kuželek a přichází cvičit také okolo třiceti rodičů s dětmi.

* Budete se účastnit všesokolského sletu?

Samozřejmě! Na třicet našich členů se na to připravuje. Slet bude od 1. do 6. července a měl by se konat v pražském Edenu.

Foto autor| FOTO / ARCHIV VOJTĚCHA VÁLKA

Foto popis| **Sokolové** se původně scházeli v budově, v níž dnes sídlí roudnická základní umělecká škola.

Regionalni mutace| 5plus2 - Litoměřicko

Na schůzce seniorů Sokola se bude mluvit o historii

29.3.2018 Kolínský deník str. 02 Kolínsko
(mar)

Český Brod – Další setkání Klubu sokolských seniorů se uskuteční ve středu 4. dubna od 15 hodin v klubovně v prvním patře sokolovny. Tentokrát se bude jednat o promítání a povídání s českobrodským náčelníkem Jaroslavem Petráskem na téma historie **Sokola** od založení po vznik republiky. Přijít může kdokoli bez ohledu na členství v klubu.

Region| Střední Čechy

Sokol Roudnice n./L.

29.3.2018 Litoměřický deník str. 04 Deník

n./L. byl obnoven v roce 1990. Dnes má 250 členů.

Region| Severní Čechy

JAK JSME ŽILI v Československu

Foto autor| 6x foto archiv Filipa Uzla

Foto popis| DO PRÁCE! Stavba sokolského stadionu v roce 1924. Roudnický **Sokol** byl založen v roce 1868 a patří k nejstarším sokolským jednotám u nás.

Foto popis| BOŽE, JAKÁ JE TO KRÁSA. Veřejné cvičení roudnických **sokolů** na Tyršově stadionu v roce 1932.

Foto popis| PŘED ZÁKAZEM. Vítání ministra vnitra V. Noska v červnu 1948 na sletu podřípské župy. V r. 1952 byl po 4leté stopce za nacismu **Sokol** znovu zakázán.

Foto popis| CVIČME A VESELME SE. Průvod letních maškarních šibřinek ve 30. letech 20. století Jungmannovou ulicí. Vpravo je bývalá zvláštní škola.

Foto popis| V MLADÉM TĚLE MLADÝ DUCH. Roudničtí **sokolové**, to byla dobrá parta! Fotograf je zachytil v družné náladě na výletě do Štětí v roce 1931.

Foto popis| TENTÝŽ SLET. Průvod před budovou okresního úřadu. **Sokol** v Roudnici

Kniha mapuje historii německých spolků

29.3.2018 5plus2 str. 05 Olomoucko a Prostějovsko
(mip)

UNIČOV Historii patnácti spolků, jež působily od počátku 19. do poloviny 20. století ještě v německém Uničově na Olomoucku, přibližuje nová publikace Gott zur Ehr' – dem Nächsten zur Wehr! (Bohu ku cti,

bližnímu ku pomoci). Autory publikace jsou Nikola Hirnerová a Miloš Hlava. V knize se věnují někdejší ostrostřelcům, dobrovolným hasičům, **Sokolům**, vojenským vysloužilcům, ale také bruslařům, turistům či muzejníkům. Zájemci si mohou publikaci koupit v uničovském informačním centru.

Regionalni mutace | 5plus2 - Olomoucko

Kapitán Jaroš v novém světle. Historik představuje hrdinu

29.3.2018 5plus2 str. 27
MIROSLAVA STRNADOVÁ

Jiří Klůč ve své knize ukazuje hrdinu bitvy u Sokolova jako vlastence s masarykovskými ideály. ČR / S řadou nepravd a záměrných omylů se v minulosti setkával dvaadvacetiletý historik a publicista Jiří Klůč, když si pročítal životopisy kapitána Otakara Jaroše. Lounský rodák a hrdina Sovětského svazu padl před 75 lety v bitvě u Sokolova na Ukrajině.

„Otakar Jaroš je pro dnešní společnost téměř neznámým hrdinou. A ti, kteří o něm něco slyšeli nebo si přečetli, si ho spojují s komunistickým režimem. Ten z něj ale udělal někoho jiného, než kým byl,“ říká autor knižní novinky nazvané Kapitán Otakar Jaroš: příběh hrdiny od Sokolova.

* O Otakaru Jarošovi existuje řada textů, životopis je všeobecně znám. Co vás vedlo k sepsání knihy?

Životopis Otakara Jaroše byl sice za minulého režimu zpracován, když si ho ale přečtete, zjistíte, že se bohužel jedná o knihu plnou lží a vymyšlených propagandistických faktů. Komunistický režim z něj vytvořil svou legendu, což do jisté míry přetrvává dodnes, kdy je spojován především s tímto režimem. Jaroš je tak dnes pro nás neznámým hrdinou. K sepsání knihy mě vedlo právě to, že bych chtěl jeho odkaz napravit.

* Jak bychom se tedy měli na Otakara Jaroše dívat?

Jako na vlastence zastávajícího masarykovské ideály, vzorného vojáka, člena **Sokola** a skauta, který se nebál položit život za svobodu Československa, i když věděl, že v boji o Sokolovo nemá šanci přežít. Myslím, že je toto velmi důležité v době, kdy je téma našich vojáků bojujících na východní frontě zapomenuto. Obecně účast našich vojáků na východní frontě stojí ve stínu letců RAF a československých výsadkářů. Na východní frontě přitom probíhaly daleko krvavější boje než na Západě. Když jsem se před šesti lety začal o osudy Čechoslováků na východní frontě zajímat, prakticky žádné knihy kromě propagandy minulého režimu neexistovaly, proto jsem se pustil do zpracování této historické oblasti.

* Jaké novinky se v knize objeví?

Knihla přináší úplně nový a ucelený pohled na Jarošův život a odkaz. Například je poprvé zveřejněno, že se Jaroš původně hlásil k letectvu, nebyl ale přijat. Z hlediska vojenské historie je to významný fakt, kdyby působil u letectva, tak bychom o něm pravděpodobně mluvili jako o letci RAF. V knize jsou také z 95 procent nikdy nepublikované fotografie. Velká část z nich zobrazuje jeho působení v prvorepublikové armádě. Pro **Sokol** je publikace taktéž zajímavá, zveřejněny jsou nepublikované fotografie i z činnosti **Sokola** a vzpomínka Otakara Jaroše na sokolskou cestu do Jugoslávie.

* Jak dlouho jste na knize pracoval a kde jste čerpal informace?

Na knize jsem pracoval déle než rok. Svoji práci zakládám na precizním archivním výzkumu, čerpal jsem z desítek archivů v Česku, na Slovensku a na Ukrajině. Většina fotografií pochází z Jarošových osobních fotoalb.

Foto autor| FOTO / VÁCLAV ŠLAUF

Foto popis| Historik Jiří Klůč napsal knihu Kapitán Otakar Jaroš: příběh hrdiny od Sokolova. Chce, aby se díky ní čtenáři dívali na Jaroše jako na vlastence zastávajícího masarykovské ideály, vzorného vojáka, člena **Sokola** a skauta, který se nebál položit život za svobodu Československa, a ne jako na komunistickou legendu.

Regionalni mutace| 5plus2 - Českobudějovicko

Hroživé důsledky února

29.3.2018 Literární noviny str. 90 Příloha - České osmičky

Jiří Kocian

Pro výsledek a charakter února 1948 je podstatné zničení demokratických principů a vznik předpokladů pro hroživý vývoj, který měl pro československou společnost dlouhodobé tragické následky. Československo nastoupilo cestu ke komunistické totalitě a k přechodu do sovětského bloku.

Potvrzovalo to také následné období bezprecedentní masové nezákonnosti a politických procesů konce 40. a první poloviny 50. let, které bolestně postihly statisíce nevinných občanů a jejich rodin. Několik desítek tisíc lidí odešlo po únoru 1948 do vynucené emigrace. Nezákonnost a perzekuce měly základ v oficiální politice, v usneseních komunistických orgánů a vlády, ve vydaných vnitřních směrnicích a někdy i v zákonech. Perzekuce se promítala do činnosti státních úřadů, hospodářských a kulturních institucí a společenských organizací, zde především v personálních záležitostech.

Počátky poúnorových čistek

Je známo, že politické čistky se rozbíhaly již v průběhu vládní krize v únoru 1948. Prováděli je komunisté prostřednictvím akčních výborů Národní fronty. Tato jejich činnost se oficiálně nazývala „očista veřejného života od nepřátel a reakce“. Přesný počet postižených zatím nelze stanovit, uvádí se, že se jednalo o desetitisíce lidí. Byli to zejména funkcionáři nekomunistických stran, kteří nespolupracovali s komunisty a které zbavily akční výbory funkcí v jejich vlastních stranách, ve státních úřadech a ve společenských organizacích. Dolní hranice celkově postižených je odhadována kolem 250 000 osob. Mnoho lidí bylo na hodinu propuštěno ze zaměstnání nebo byli jinak existenčně postiženi.

Na vysokých školách postihly čistky nejen učitele, ale i téměř deset tisíc studentů. Dlouhodobě byla vyřazena početná vrstva občanů z účasti na veřejném životě, protože nesměli zastávat žádnou veřejnou funkci. Kolem 4 000 zaměstnanců bylo propuštěno ze zaměstnání, protože se nezúčastnili generální stávkou 24. února 1948 na podporu komunistických požadavků. Na 5 000 národních správců bylo vystěhováno z pohraničí pro činnost v nekomunistických stranách, údaje hovoří též o počtu 11 000 úředníků propuštěných ze zaměstnání pro svou dřívější politickou příslušnost. K nim se přiřadili

i propuštění příslušníci Státní bezpečnosti, kteří sloužili i za první republiky, a téměř 28 % důstojníků, které propustily akční výbory z armády. Z vedení znárodněných podniků muselo odejít z funkcí téměř 300 ředitelů.

Z národních výborů všech stupňů muselo odejít téměř 60 000 členů nekomunistických stran, stejný osud postihl přes 20 000 členů odborů. Ze **Sokola** odvolaly prověřkové komise na 15 000 funkcionářů. Už ve chvíli zrodu komunistické moci tak určili její představitelé jako hlavní měřítko perzekuce politický postoj k moci.

Zostření třídního boje

Ještě v době, kdy doznávaly poučovací čistky prováděné zejména akčními výbory Národní fronty, počínala etapa dalších perzekucí a represí. Ta měla výrazný podnět v roztržce mezi sovětským a jugoslávským komunistickým vedením v červnu 1948. Politika československého vedení začala být v Moskvě posuzována jako málo „třídní“. Sovětští představitelé československým komunistům vytýkali, že nedostatečně uplatňují teorii „zostřování třídního boje při přechodu k socialismu“. Tuto kritiku si vyslechl i Klement Gottwald při návštěvě Sovětského svazu v září 1948, když se setkal s J. V. Stalinem. Generální tajemník KSČ Rudolf Slánský již zkraje podzimu 1948 oznamoval, že v rámci vedení KSČ bude třeba dosavadní politiku strany korigovat.

Vedení KSČ bylo Moskvou zejména vytýkáno, že porážka „domácí reakce“ nebyla doprovázena zatčením jejich vůdců, jejich odsouzením a odhalením jako nepřátel lidově demokratického zřízení. A též, že dosud nebyly provedeny politické procesy, které by přispěly k jejich odhalení. Sovětská kritika zesilovala, proučila nejen formou stranických výtek, ale i prvními nabídkami „soudružské pomoci“ v podobě sovětských poradců. V září 1948 na schůzi vedení KSČ již R. Slánský zdůraznil, že komunisté v Československu musí zahájit „ostrý boj proti reakci po linii ideologické, politické a administrativní“. Upozornil, že politická a ideologická výchova a převýchova nestačí, že je třeba zvolit ráznější postup. Vyslovil se zejména za ostřejší postup proti živnostníkům a obchodníkům, proti kulakům, za propuštění nespolehlivých státních zaměstnanců a za opatření, dle kterých bude možné zbavit velká města lidí politicky nespolehlivých.

Likvidace střední třídy

Zostřená perzekuce a nezákonnost měly nejen politický ale také výrazně ekonomický charakter. Pod heslem přechodu malovýroby k vyšším stupňům hospodaření byla zahájena a od podzimu 1948 prováděna likvidace soukromých živností a kolektivizace zemědělství, která skončila až na začátku šedesátých let. Jejím výsledkem byl zánik střední třídy. Uskutečňovatelé této hluboké přeměny sociální struktury obyvatelstva používali rozsáhlé škály forem politického a ekonomického nátlaku. Likvidace středních vrstev postihla několik set tisíc rodin, u většiny z nich zásadně změnila dlouhodobě způsob a podmínky jejich života.

V únoru 1949 schválil parlament zákon o jednotném zemědělském družstvu jako základní jednotce kolektivizace. Následovala dvanáctiletá kampaň zakládání družstev, provázená nejrůznějšími formami donucování a stíhání těch, kteří nesouhlasili či se stavěli na odpor. Na jaře 1949 rozhodlo komunistické vedení o likvidaci živnostnictva ve dvou etapách. Nejdříve se jednalo o likvidaci soukromého obchodu a poté řemesel. Jak uvádí historik Karel Kaplan, ze 172 600 soukromých výrobních řemeslných závodů jich zůstalo v roce 1956 jen něco málo přes 28 000 tisíc. Stav pracovníků v nich klesl z necelých 460 000

na 29 600. Soukromých maloobchodních podniků zmizelo jen v roce 1949 téměř 60 %. Tento proces pokračoval i v průběhu 50. let, kdy na začátku 60. let zbývalo jenom něco přes 6 500 soukromých živnostnických závodů.

V první etapě kolektivizace v letech 1949–1954 se počet pracovníků v zemědělství snížil téměř o 600 000. Samostatnou kapitolu tvořilo násilí při likvidaci tzv. „vesnických boháčů a kulaků“ známé pod názvem Akce K z roku 1951. Jejím krutým nástrojem se stalo násilné vystěhovávání „kulackých rodin“ z jejich hospodářství do vesnic ve vzdálených okresech. Od listopadu 1951 do léta 1953 tak bylo nuceně vysídleno na 1 888 rodin, respektive přes 8 200 lidí.

I v armádě probíhaly v této etapě „ostrého kursu“ politické čistky v masovém rozsahu. Pro politické přesvědčení muselo armádu opustit přes 4 800 důstojníků. To postihlo zejména účastníky odboje, nejdříve západního, poté východního a nakonec i domácího. Přes 260 důstojníků skončilo ve vězení na Mírově. V armádě byly v rámci boje proti „třídním a politickým nepřátelům“ zřízeny zvláštní trestné útvary – pomocné technické prapory (PTP). V letech 1950–1954 jimi prošlo dle odhadů mezi 40 000 až 60 000 osob, důvodem jejich vzniku bylo i zajištění levné pracovní síly pro vybraná hospodářská odvětví. Zřízení PTP nemělo oporu v československých zákonech a mezinárodním právu.

Podle zákona č. 247 z října 1948 byly zřízeny tábory nucených prací (TNP), kde byli lidé drženi na základě příkazů tzv. úředních příkazovacích komisí z politických důvodů. K tomu, aby byl občan přikázán do TNP, nemusel ale spáchat žádný trestný čin dle zákona o TNP. Zákon měl tak dle komunistické moci plnit preventivní roli, lidé do TNP mohli být zařazeni i jen na základě pouhého podezření či z pouhého politického rozhodnutí. V letech 1948–1954 přes tyto pracovní tábory prošlo odhadem na 23 000 osob. I tato forma nedobrovolné a vynucené internace plnila ekonomický účel, neboť TNP byly budovány v místech s nedostatkem pracovní síly (doly, hutě, železárny, stavební závody, státní statky).

Jinou z běžných forem perzekuce, která se používala v masovém měřítku, bylo vystěhovávání rodin z bytů a domů. Byla realizována pod názvem Akce B v letech 1952–1953, postihovala opět zejména politicky nepohodlné osoby (tzv. bývalé lidi) či rodiny zejména ve velkých městech. Jen v Praze se odhaduje, že bylo vystěhováno v Akci B téměř na 4 000 osob z více jak jednoho tisíce bytů, v Bratislavě se Akce B dotkla kolem 800 rodin a v Brně se počítalo s vystěhováním zhruba 600–800 rodin. Jedním z cílů Akce B bylo též zajistit byty pro armádní důstojníky, pro důstojníky StB a vedoucí funkcionáře ministerstev a ústředních a krajských orgánů KSČ.

Perzekuce církví

K nejzávažnějším projevům perzekuce a masové nezákonnosti patřilo porušování svobody náboženského vyznání. Byť toto právo bylo zaručeno ústavou 9. května z roku 1948, narušoval a omezoval komunistický režim život církví a věřících nejrůznějšími způsoby a v hromadném měřítku. Byla omezována činnost církví, zakazovány byly některé náboženské obřady, omezován byl tisk a šíření náboženské literatury. Vztah mezi komunistickým státem a církvemi tak nabýval výrazného napětí. Nezákonnost a perzekuce provázely od roku 1948 také církevní politiku vlády. Režim nejprve postihl duchovní a aktivní odpůrce církevní politiky a státu z řad věřících, pak se zaměřil na postih řady vysokých církevních hodnostářů. V domácí internaci se například octl i arcibiskup pražský Josef Beran.

Perzekuce prováděná v rámci církevní politiky za spoluúčasti Státní bezpečnosti pokračovala akcemi „K“ a „P“. V Akci „K“ se jednalo o likvidaci církevních mužských řádů a kongregací včetně zabavování jejich

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

majetku. Na jaře 1950 tak odvěkla StB do tzv. centralizačních a internačních klášterů 2 376 příslušníků řádů. Akce „P“ pak znamenala likvidaci a v dubnu 1950 zrušení řecko-katolické církve zejména na východním Slovensku, která byla násilně připojena k pravoslavné církvi.

System kádrové nomenklatury

Perzekuce a nezákonnost provázely tak po roce 1948 každou politicky významnější akci či rozhodnutí komunistické strany. Připomenout lze i další zákroky proti tzv. bývalým lidem, později proti tzv. nepřátelským osobám, kdy úřady provedly v roce 1953 i prověrku – respektive krácení jejich důchodů. Největšího rozsahu pak dosáhla perzekuce těchto občanů v rámci tzv. třídně politické prověrky v roce 1958. Jen v ústředních úřadech bylo propuštěno tehdy pro sociální původ a politické postoje přes 6 000 osob.

Původní a běžnou formou perzekuce byly též kádrové posudky, které na jednotlivé občany psaly různé instituce – zejména komunistické. Měly rozhodující vliv na přijímání do zaměstnání, do funkcí, pro povolování studia apod. Tento posudkový systém dospěl ke svému vrcholu, kdy v roce 1952 byla připravena první systémově zpracovaná tzv. „kádrová nomenklatura“. Ta obsahovala seznam míst a funkcí, o jejichž obsazení rozhodovaly komunistické orgány, a to od místních až po ÚV KSČ, a několikrát se ještě v průběhu trvání komunistického režimu v Československu proměnila.

Politické procesy

I po sedmdesáti letech působí jako nejvýraznější a naprosto nepřehlédnutelné memento pro historické zkoumání února 1948 a jeho důsledků krutá a nemilosrdná statistika počtu obětí politických procesů, která je odhadována na více jak 270 000 osob. Podle dosud zjištěných údajů bylo ve spojení s politickými procesy popraveno přibližně 260 občanů, k nepodmíněným trestům bylo odsouzeno více jak 200 000 osob, k propadnutí majetku, zabavení věcí či peněžitému trestu 160 000 osob, k podmíněným trestům více jak 40 000 osob.

Jeden z nejhrůznějších monstrprocesů – proces se statečnou dr. Miladou Horákovou v červnu 1950 svým drakonickým rozměrem zasáhl velmi početnou skupinu osob. Jen samotný proces přinesl čtyři tresty smrti včetně Miladě Horákové. Celkově však bylo v dalších 35 souběžných procesech s 639 osobami vyneseno dalších deset trestů smrti, 48 doživotních trestů a dalších celkových 7 850 let odnětí svobody. Nesmíme zapomínat na postihy důstojnického sboru, členů a sympatizantů nekomunistických stran, církví a nejrůznějších spolků – **Sokola**, Orla, Junáka apod.

Krutost komunistické moci se nezastavila ani před jednou z proklamovaných sociálních opor režimu – rolnictvem. V období kolektivizace proběhla zejména na místní úrovni řada procesů s drastickými tresty. Byla doprovázena již zmiňovaným násilným vystěhováním a zbídačením rodinných příslušníků perzekvovaných sedláků. Zájmy sovětského arbitra způsobily, že soukolí represí a perzekucí brzy semlelo i ty, kteří stáli u zrodu masové nezákonnosti – vysoké komunistické funkcionáře, hodnostáře Státní bezpečnosti a armády.

O autorovi| Jiří Kocian, Autor je historik a působí v Ústavu pro soudobé dějiny AV ČR.

Foto autor| FOTO: **SOKOL**. EU

Foto autor| FOTO: ČESKÁ TELEVIZE

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

Foto autor| FOTO: NÁRODNÍ ZEMĚDĚLSKÉ MUZEUM

Foto autor| FOTO: VOJTA HURYCH

Foto popis| XI. všesokolský slet byl v roce 1948 labutí písní sokolské organizace.

Foto popis| Před 70 lety zřídili komunisté pro nespolehlivé spoluobčany tábory nucené práce.

Foto popis| Rozorávání mezí v Obříství v roce 1950. Akce kulak vyhnala z domovů tisíce rodin. Rolníci přišli o stroje i zvířata.

Foto popis| Snímek z natáčení filmu o JUDr. Miladě Horákové (1901-1950), která byla za války vězněna v německém lágru, po válce v komunistickém vězení a nakonec popravena.

Junák ve své stoleté historii třikrát vstával z popela

29.3.2018 tyden.cz str. 00 Zábava
ČTK

Více než staletou činnost Junáka, české odnože skautingu, poznamenaly v jeho historii tři zákazy: jeden od nacistů, další dva měl na svědomí komunistický režim. Smysl a charisma tohoto hnutí, které vede mladé lidi k lásce k přírodě a k pomoci druhým, se ale nikdy nezměnily. Právě před 50 lety, 29. března 1968, byl Junák podruhé obnoven.

Stalo se tak během Pražského jara, tato etapa ale neměla dlouhého trvání. Po okupaci v srpnu 1968 už bylo jasné, že další zákaz činnosti Junáka je jen otázkou času. Poslední skautské tábory se uskutečnily v létě 1970 a Junák byl definitivně zrušen výnosem ministerstva vnitra ČSSR 1. září 1970. Většina oddílů potom přešla do Pionýra či jiných zájmových organizací.

U zrodu hnutí Junák stála příručka zakladatele skautského hnutí, britského generála Roberta Baden-Powella z roku 1908, obsahující zásady pro přežívání v přírodě, která velmi zaujala tamní mládež. S Baden-Powellovými zásadami se v roce 1911 přijel seznámit i český učitel Antonín Benjamin Svojsík.

Hned po návratu začal s aplikací textu na české prostředí a v roce 2012 mu vyšla kniha o úctyhodných 725 stránkách pod názvem Základy junáctví. Junák a junáctví se stalo českým výrazem pro skauta a skauting.

V létě roku 1912 Svojsík uspořádal první skautský tábor ve Vorlovských lesích nedaleko hradu Lipnice, později se pokusil začlenit vznikající skautské oddíly do **Sokola**, kde je ale nechtěli. A tak založil 15. června 1914 samostatný skautský spolek Junák - Český skaut.

Zásady zdravého spaní v přírodě propagovali lékaři, záštitu nad hnutím převzal i tehdejší prezident T. G. Masaryk. A úspěch se dostavil. V roce 1922 měl Junák 26 tisíc členů a v roce 1938 už jich bylo 65 tisíc.

Důraz byl kladen i na praktičnost a službu druhým. Za první světové války skauti pracovali ve prospěch Červeného kříže a po vzniku republiky pomáhali ustavit její úřady. Byla například vytvořena skautská pošta, jež se spolehlivě starala o doručování zásilek v revoluční době.

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

Za druhé světové války byl skauting poprvé zakázán, oddíly se buď rozpadly, nebo žily v ilegalitě či pod hlavičkami turistů či v jiných organizacích a spolcích. Hned po válce byl obnoven.

Po únoru 1948 byl Junák násilně včleněn do komunistického Svazu československé mládeže a později úplně zrušen. Stalinská éra stála život nebo svobodu celkem 900 skautů.

Po sametové revoluci prožíval český skauting nejprve boom. Počet členů se vyhoupl na 80 tisíc, konec dlouhého zákazu hnutí mu zajistil publicitu. Ale měli v něm silné slovo konzervativci, kteří trvali na rigidních pravidlech, oddělené výchově chlapců a děvčat a dalších, na kterých ležel prach první republiky. Začalo se mluvit o tom, zda metoda výchovy dětí po vzoru Baden-Powella není pro současnou dětskou duši příliš drsná.

A tak přišel čas změn v podobě smíšených oddílů a dalšího přizpůsobování pravidel současné době. Dnešní skauting vložil do původních zásad více volnosti. A zná i notebooky a letní táborové hry podle scénářů fantasy knížek či úspěšných počítačových her.

Dnes je Junák největší dětskou organizací v ČR. V současnosti má přes 60 tisíc členů, od nejmladších vlčat a světlušek (šest až 11 let), přes skauty a skautky (do zhruba 15 let) po rovery a rangers (od 16 do zhruba 20 let). Existují i vodní skauti, kteří se odlišují modrým krojem a důrazem na čistě vodácké aktivity (sjíždění řek, plachtění, rafting, putovní vodácké tábory). A posláním celého hnutí je podporovat rozvoj osobnosti dětí a mladých lidí.

URL| https://www.tyden.cz/rubriky/relax/zabava/junak-ve-sve-stolete-historii-trikrat-vstaval-z-popela_473567.html

JAK JSME ŽILI v Československu

29.3.2018 Kroměřížský deník str. 04 Jak jsme žili v Československu

KUROVICE

První písemné zmínky o Kurovicích pocházejí z druhé poloviny třináctého století. Už roku 1582 byla rodem Zoubků ze Zdětína, kteří byli majiteli tamního panství a tvrze, vystavěna dominanta obce, kostel svatě Kunhuty. V roce 1879 byla postavena škola, která s přístavbou v roce 1909 sloužila místním dětem až do sedmdesátých let.

Po radostných zprávách, které přišly 29. října 1918 v 01:30 hodin z železniční dráhy v Záhlicích, kudy se šířily z Prahy, oslavoval zdejší lid vznik republiky. Jako většina venkova, tak i Kurovice přispěly odevzdáním velké části úrody obilí z tohoto roku městům, která trpěla nedostatkem potravin.

Období první republiky v obci přálo zejména spolkovému a kulturnímu životu. Založen byl **Sokol**, ochotnický divadelní spolek a i po další léta, i přes těžkosti druhé světové války, tam až do současnosti působí jak dobrovolní hasiči, tak chovatelé poštovních holubů i myslivci. Kurovice byly známé nejen tvrzí, kterou místní nazývali zámek, ale také těžbou

vápence – proslulé kuroviny v lomu nad obcí, který je dnes přírodní památkou.

Foto autor| Snímky: archiv obce Kurovice

Foto popis| 1928. V roce 1927 začali v Míškovicích s výstavbou kostela, fotografie pochází z jeho svěcení. Svatostánek projektoval zlínský architekt František Gahura, nezapře tedy typický baťovský styl. Výstavba se uskutečnila také díky manželům, kteří po smrti syna odkázali veškerý majetek právě na vznik kostela.

Foto popis| 30. LÉTA. Oblíbenou kratochvílí bylo v obci divadlo v přírodě. Ta se konala od roku 1924 dvakrát ročně vždy na svatodušní neděli a pondělí, až do války je hrávali především místní hasiči. Kromě obyvatel Míškovic divadla lákala i diváky z okolních vesnic, na představení se jich sešly klidně dvě stovky.

Foto popis| 40. LÉTA. Během války, v roce 1943, byl v Míškovicích založen Sportovní klub, který se o pět let později přejmenoval na **Sokol**. Jeho součástí bylo od počátku také fotbalové družstvo, které

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

v obci funguje dodnes. Hráči, kteří trénují zejména na tamním hřišti, hrávali dříve krajské, dnes už spíše okresní soutěže.

Foto popis| 60. LÉTA. Fotografie z poloviny šedesátých let zachycuje jednu z nejstarších tradic, které se v obci dodnes udržely – masopust. Kromě toho v obci slaví také svátek svatého Floriána, jejího patrona, a nezapomínají ani na májkování. Dříve v Míškovicích stavěli a káceli máje, to však pouze do devadesátých let.

Foto popis| 1971. V roce 1971 po šestačtyřiceti letech obnovili v Míškovicích starobylou tradici hanáckého práva, nejspíše z iniciativy místního národního výboru. Vzhledem k náročným přípravám se však v obci hanácké právo od té doby nekonalo a není to ani v plánu.

Region| Střední Morava

JAK JSME ŽILI v Československu

29.3.2018 Šumperský a jesenický deník str. 04 Jak jsme žili v Československu

POSTŘELMOV

Postřelmov s více než třemi tisícovkami obyvatel patří mezi největší obce v okrese Šumperk, které nemají status města. Postřelmovská rovina s loukami a poli je obklopena věncem zalesněných kopců. Historie obce sahá do roku 1349. Zdejší nejvýznamnější památkou je hrobka Bukůvků z Bukůvky. Obec má výborné železniční i silniční spojení, zdravotní středisko, základní a mateřskou školu, penzion pro důchodce, kulturní dům a víceúčelovou tělocvičnu i síť prodejen a služeb.

Další díl v pátek 6. dubna ze Šumperku

Foto autor| Foto: Petr Možný/archiv

Foto popis| BLIŽNÍMU KU POMOCI. Hasičsko-samaritní kurs I. obvodu 7. 12. 1947 v Postřelmově. Foceno před vstupem do školní budovy

Foto popis| VSTRČÍC BUDOUCNOSTI. Žáci třídy 9. A na školní zahradě po ukončení povinné školní docházky. Fotografie z roku 1963

Foto popis| PÁNI HUDEBNÍCI. Muzikanti z hudby

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

Postřelmov z 15. 6. 1942

Foto popis| NAŠI PIONÝŘI. Začátek 60. let 20. století. Pionýři před postřelmovskou školou, uprostřed paní učitelka Růžena Pelclová

Foto popis| TUŽME SE! Ve zdravém těle zdravý duch. Členové **Sokolu** Postřelmov v roce 1924

Region| Střední Morava

JAK JSME ŽILI v Československu

29.3.2018 Kutnohorský deník str. 04

ZBRASLAVICE

V pátek 6. dubna se podíváme do Bílého Podolí

Foto autor| Zdroj: Matrika Obecního úřadu Zbraslavice

Foto autor| Zdroj: Matrika Obecního úřadu Zbraslavice

Foto autor| Zdroj: Matrika Obecního úřadu Zbraslavice

Foto autor| Zdroj: Matrika Obecního úřadu Zbraslavice

Foto autor| Zdroj: Matrika Obecního úřadu Zbraslavice

Foto autor| Zdroj: Matrika Obecního úřadu Zbraslavice

Foto popis| TERÉNNÍ ZÁVOD MOTOCYKLŮ. Snímek pochází z května roku 1983.

Foto popis| DĚVČATA Z ODDÍLU LEHKÉ ATLETIKY. Zleva: Ivana Moravcová, Hanka Jelínková, Helena Skohoutilová, Helena Šusterová, Soňa Brandejská, Renáta Holíková, Lída Tvrdíková a Jana Lajkepová. Fotografie pochází z roku 1977.

Foto popis| MUŽSTVO **SOKOLA** ZBRASLAVICE. Fotografie je z jara roku 1963.

Foto popis| SPARTAKIÁDA ŽEN. Fotografie pochází z roku 1965.

Foto popis| HOKEJ VE ZBRASLAVICÍCH. Mezi úspěšné roky v obci patřily léta 1983 (na snímku) až 1986. Předsedou hokejového oddílu byl tehdy S. Kubín. V roce 1988 hrálo zdejší mužstvo okresní přebor.

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

Foto popis| OSLAVA MEZINÁRODNÍHO DNE ŽEN. Slavnostní schůze u příležitosti oslav tohoto svátku se pravidelně konala v hostinci na zbraslavickém náměstí. Součástí oslav bývalo pohoštění i taneční zábava. Snímek z roku 1981.

Region| Střední Čechy

Prodloužená verze státní hymny nemá zatím moc šancí

29.3.2018 TV Nova str. 01 19:30 Televizní noviny

Kristina KLOUBKOVÁ, moderátorka

Je to přesně den, kdy olympijský výbor zveřejnil novou úpravu hymny a už teď je zřejmé, že tato verze moc šancí na úspěch nemá.

Martin POUVA, moderátor

Drtivé většině našich politiků se úprava skladatele a dirigenta Miloše Boka nelíbí. Výjimkou je prakticky jen Kateřina Valachová z ČSSD.

Miroslav KALOUSEK, poslanec /TOP 09/

Nelíbí.

Ivan BARTOŠ, předseda strany /Piráti/

Nelíbí.

Petr GAZDÍK, poslanec /STAN/

Nelíbí.

Veronika POLÁŠKOVÁ, redaktorka

To byla nejčastější odpověď na otázku, jestli se na poslancům líbí nová úprava hymny. Názor na novou podobu Kde domov můj mají ve většině všichni stejný, nikoho moc neohromila.

Ivan BARTOŠ, předseda strany /Piráti/

Když jsem jí slyšel, tak jsem si vzpomněl na slavnou scénu z Macháčkem ze Samotářů: „Co to je za hudbu, já jsem jí takhle ještě neslyšel.“ A byla to hymna.

Martin KUPKA, místopředseda strany /ODS/

Já myslím, že to je typická cimrmanovská slepá ulička.

Miroslav KALOUSEK, předseda poslaneckého klubu /TOP 09/

Chtěli byste si jí v této úpravě zazpívat a cítili se přitom trochu dojatě a trochu povznešeně? No já když jsem ji slyšel, tak jsem měl úplně jiné pocity.

Veronika POLÁŠKOVÁ, redaktorka

Nová verze měla být podle sportovců pompéznější, živější a prodloužená o druhou sloku, aby vítězové na nejvyšším stupni si svou chvíli slávy mohli vychutnat déle.

Tomio OKAMURA, předseda hnutí /SPD/

Já si myslím, že je dobré tu současnou hymnu zachovat.

Petr GAZDÍK, předseda strany /STAN/

Mám ke státní hymně vztah jako ke svým příbuzným a v případě, že mi někdo útočí nebo šahá na moje příbuzné, tak se neznám.

Martin STROPNICKÝ, ministr zahraničí v demisi /ANO/

Její kouzlo je v tom, že je prostá. Je to prostě taková jímavá prostá píseň, v tom nejlepší slova smyslu a já bych jí docela rád takovou měl i dál.

Veronika POLÁŠKOVÁ, redaktorka

Opačného názoru je ale Kateřina Valachová. Debatu o změně státního symbolu by připustila.

Kateřina VALACHOVÁ, poslankyně /ČSSD/

Mě se líbí ta nová úprava, byť proti té stávající hymně je taková víc řekněme nakudrnacená a myslím si, že druhá sloka ano.

Veronika POLÁŠKOVÁ, redaktorka

Většině politiků se ale nová úprava státní hymny nelíbí. Původní znění tak zřejmě zůstane nedotčené.
Veronika Polášková, Televize Nova.

Kristina KLOUBKOVÁ, moderátorka

Ve vysílání teď vítám otce zlaté olympioničky Ester Ledecké, ale také zpěváka a hudebního skladatele pana Janka Ledeckého, dobrý večer.

Janek LEDECKÝ, otec Ester Ledecké, skladatel

Dobrý večer.

Kristina KLOUBKOVÁ, moderátorka

Pane Ledecký, nová verze hymny se u veřejnosti nesetkala zrovna s kladným přijetím. Co jí říkáte vy jako profesionální muzikant?

Janek LEDECKÝ, otec Ester Ledecké, skladatel

No, já jsem se úplně vyděsil. Ono se může stát, že se vám nějaká věc jako nepovede, ale nebo že se vám povede míň, ale tady se vůbec takovýhle přirovnání prostě nedá použít. To je prostě takovej paskvil, že to vyděsilo vopravdu teda jako úplně celou veřejnost. A já vůbec nevím, jak k tomu mohlo dojít, ještě s ohlednutím na to, že to bylo nahráno v prosinci, takže měli všechny tři měsíce na to, aby si to rozmysleli, jestli to pustějí na veřejnost nebo ne. A nakonec to pustili.

Kristina KLOUBKOVÁ, moderátorka

A máte pocit, že tato verze může ve sportovcích vyvolat větší národní hrdost a vyburcovat je k lepšímu výkonu, což byl jeden ze záměrů olympijského výboru.

Janek LEDECKÝ, otec Ester Ledecké, skladatel

No já jsem se dočetl, že v tom zadání pro pana Boka bylo, že by to aranžmá mělo bejt vlastenečtější a sebevědomější, což vůbec nevím, jak se v aranžmá dá dosáhnout tohodle. Nicméně to, co se stalo, ten výsledek je takovej, že bohužel, my co známe naši hymnu nazpaměť a umíme jí a máme jí rádi, tak jsme tam schopný tu melodii vysledovat, ale pro někoho, kdo se s tou hymnou setká poprvý, což bude speciálně na těch sportovních kolbištích po celým světě, tak to bude prostě takovej zmatek, že absolutně nepochopí, co je tady píseň, co jsou druhé a třetí hlasy.

Kristina KLOUBKOVÁ, moderátorka

Dalším argumentem výboru je, že prodloužená verze dá sportovcům možnost vychutnat si emotivní chvíle na stupních vítězů co nejdéle. Mluvil jste o tom s vaší dcerou Ester a co na to říkala?

Janek LEDECKÝ, otec Ester Ledecké, skladatel

Já jsem o tom mluvil nejenom s mojí dcerou Ester a tady bych rád upozornil na to, že tady Český olympijský výbor mluví jménem sportovců a jaksi zaštiťuje se sportovcema, vůbec to tak není, já jsem nenarazil na jedinýho sportovce, kterej by mu připadal ten medailovej ceremoniál s vlajkou českou a s českou hymnou krátkej. Takže a já mám pocit, že ten výsledek je opravdu tak šílenej, že možná to slouží k něčemu úplně, úplně jinýmu, že to tady má vyburcovat nějakou diskuzi a zatím se stane něco strašnýho a my si toho nevšimneme, takže opravdu nevím, jak si s tím poradit.

Kristina KLOUBKOVÁ, moderátorka

Já vám děkuji za rozhovor pane Ledecký a přeji hezký večer.

Janek LEDECKÝ, otec Ester Ledecké, skladatel

Díky a hezkej večer.

Martin POUVA, moderátor

Nová verze hymny nemá zatím podporu ani u široké veřejnosti a je jedno, jestli se ptáte starších lidí nebo dětí.

Kristina KLOUBKOVÁ, moderátorka

Seniorům už ta původní verze přirostla k srdci a školákům zase vadí, že by se museli učit druhou sloku.

František NYKLAS, redaktor

75 letou bývalou úřednici z Karlových Varů česká hymna často dojíkala.

Klára NOSKOVÁ, seniorka

No já se u ní i rozbřečím, když jí kolikrát slyším.

František NYKLAS, redaktor

Po prvních tónech nové verze hymny se začala seniorka ošívát a ani ji nechtěla doposlechnout do konce.

Klára NOSKOVÁ, seniorka

Tak ono je to takový nějaký pomalý, nebo prostě já nevím, mi to tak jako připadalo, jako vláčný nějak moc. No nešahat na to, naše hymna je naše hymna a ne že si tam někdo chce vložit nějaký řádky.

František NYKLAS, redaktor

První dojem?

Květoslav KHEL, senior

No škoda, škoda mluvit, protože ta druhá muzika vlastně, která se tam ozývá jako pod, pod tou první, tak je to příšerný.

František NYKLAS, redaktor

Hymnu, na kterou si za 83 let svého života bývalý aranžér výloh by on sám také neměnil. Má na ní pěkné vzpomínky.

Květoslav KHEL, senior

V první řadě to bylo za doby Junáka, v mládí, když jsme byli skauting, jo, jako takovej, tak byly různý sjezdy a to slavnosti, tak tam vlastně už jsme to tak nějak začali chápat vlastně co to pro nás by mělo znamenat.

František NYKLAS, redaktor

A chce se s ní setkávat dál v původním znění. A prostor dostanou i děti, školáci na rozhovor nám kývli hned po dopravní výchově tady, na karlovarském hřišti. Je jasné, že na rozdíl od dříve narozených 11 letý Tobiáš Českou hymnu tak neprožívá.

Tobiáš VOLÁK, školák

No, mě, moc to se mnou nic nedělá.

František NYKLAS, redaktor

Ani on ale zastáncem nové hymny není. Aby ne, přibyla by přeci druhá sloka.

Tobiáš VOLÁK, školák

Za to můžem dostat tu horší známku, když tu první sloku už známe nazpaměť, ale tu druhou ještě ne.

František NYKLAS, redaktor

I 15 letá Markéta novou verzi slyšela poprvé.

Markéta DVOŘÁKOVÁ, školačka

Já, no, to nevím, ta stará asi se mi líbí víc. Tadyta druhá sloka, já nevím, no. Je to takový zvláštní.

František NYKLAS, redaktor

Co si ale děti přejí nejvíc je to, aby hymnu, ať už to dopadne jakkoliv slyšeli na oslavu českých sportovců co nejšťastěji. František Nyklas, Televize Nova.

Kristina KLOUBKOVÁ, moderátorka

Podle politiků a některých sportovních klubů se ale peníze, které byly vynaložené na novou hymnu mohly investovat mnohem lépe. Český olympijský výbor je prý měl dát spíš na podporu dětských sportovců. I přes obrovskou vlnu kritiky se ale našlo i pár lidí, kterým by se líbila.

Michal ČOUDEK, redaktor

Celkové náklady prý dosáhly 600 tisíc korun a část z nich ze svého prý zaplatil předseda Českého olympijského výboru Jiří Kejval.

Barbora ŽEHANOVÁ, mluvčí Českého olympijského výboru

Téměř polovina z těchto nákladů je hrazena ze soukromých prostředků, zbytek hradí ČOV z vlastních zdrojů. Pan předseda Kejval věnoval soukromé prostředky a je to větší část z těch soukromých prostředků.

Michal ČOUDEK, redaktor

Většina politiků až na pár výjimek, mezi nimi například bývalá ministryně školství Valachová by ale raději viděla jiné využití peněz, než utrácení za novou verzi.

Miroslav KALOUSEK, poslanec /TOP 09/

Jestli Český olympijský výbor dokázal dát na tohle dílo 600 tisíc korun, tak je vidět, že asi neví co s penězi.

Tomio OKAMURA, předseda hnutí /SPD/

To nejsou dobře investované peníze. Za tyto peníze bychom mohli například podpořit mladé sportovce.

Ivan BARTOŠ, předseda strany /Piráti/

V rámci sportu by se 600 tisíc dalo využít daleko líp.

Kateřina VALACHOVÁ, poslankyně /ČSSD/

Na hymně bychom neměli šetřit, pokud hymnu nahrává orchestr.

Michal ČOUDEK, redaktor

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

A rozdílné názory mají i kluby. S novou verzí je například spokojen Tatranu Střešovice. I přesto, že se jim v poslední době moc peněz na provoz nedostává.

Martin VACULÍK, předseda TJ Tatran Střešovice

Já se starám o tisíce dětí a strašně mě mrzí, že v podstatě děti neumějí zazpívat českou hymnu a já bysem chtěl, aby to bylo jako ve Švédsku nebo ve Švýcarsku, kde v podstatě před každým utkáním se zpívá hymna a ne že to je instrumentální verzce.

Michal ČOUDEK, redaktor

V TJ Jiskra Praha naopak potřebu nové verze rozporují.

Jiří MARTÍNEK, předseda TJ Jiskra Praha

Ta částka na todlecto se mi zdá být dosti vysoká. Tělovýchovné jednoty, včetně **sokola** nedostávají už druhý rok žádné dotace a jsme ve značných finančních potížích.

Barbora ŽEHANOVÁ, mluvčí Českého olympijského výboru

Děkujeme za všechny reakce, byť třeba negativní, ty převažují, přiznám to.

Michal ČOUDEK, redaktor

Michal Čoudek, Televize Nova.

/ Ukázka /

JAK JSME ŽILI v Československu

29.3.2018 Vyškovský deník str. 04 Jak jsme žili v Československu

Hostěrádky-Rešov

HOSTĚRÁDKY-REŠOV – První písemná zmínka o Malých Hostěrádkách pochází z roku 1270. Rešov vznikl v jejich těsné blízkosti v důsledku raabizace roku 1787 parcelací pozemků hostěrádeckého dvora olomouckého arcibiskupství. Vznikla zde osada pojmenovaná podle posledního správce dvora, pana Resche, z níž se později stala samostatná obec s vlastním katastrálním územím. V roce 1913 se obě obce sloučily v jednu s názvem Hostěrádky-Rešov. Hostěrádky-Rešov jsou dvanáctou obcí na Vyškovsku, kterou v seriálu představujeme.

Foto autor| Foto: archiv obce Hostěrádky-Rešov

Foto popis| STAVĚNÍ MÁJE. Postavit si máji v obci patřilo vždy k významným událostem před tím, než se slavily hody. I Hostěrádští na tradici nezapomínali. Na snímku z roku 1969 jsou vidět muži, kteří máji nesou na místo, kde ji následně upevní a ozdobí.

Foto popis| BRANCI. Na vojnu se chodilo i v době míru. Na fotografii z roku 1922 jsou k vidění muži ze vsi, kteří úspěšně prošli vojenských výcvikem.

Foto popis| HOLKY SOKOLNICE. Historie **sokola**, kde se děti i dospělí zapojují do sportu, sahá

v Hostěrádkách- Rešově až do roku 1920. Na fotografii z toho roku je k vidění družstvo žaček. Družstva měli i muži a starší ženy.

Foto popis| NEJVĚTŠÍ UDÁLOST. Na snímku jsou k vidění oslavy u příležitosti stavění máje u obecního úřadu na přelomu šedesátých a sedmdesátých let.

Foto popis| ČEKÁRNA NA VLAK. Dnes už by si málokdo vzpomenu na to, jak dřív vypadaly zastávky, ve kterých lidé čekali na vlak. Na fotografii je vidět původní vlaková zastávka z roku 1920.

Foto popis| DOMY V REŠOVĚ. Hraniční domky v Rešově uprostřed obce v roce 1965. Domy už v obci nejsou, na přelomu let 1989 a 1990 byly zbourány.

Region| Jižní Morava

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

Sokolové vyhlížejí svůj svátek

28.3.2018 Krkonošský deník str. 13 Sport
(dr)

Praha – **Sokol** je ojedinělou a unikátní organizací nejen v českém, ale i v celosvětovém měřítku. Vznikl v roce 1862 a brzy se rozšířil do celého světa.

Česká obec sokolská má v současnosti ve svých 1150 tělocvičných jednotách asi 160 000 členů, kteří reprezentují všechny věkové kategorie. Členové mohou své zájmy realizovat ve třech oblastech – v oblasti sportu pro všechny, v oblasti výkonnostního a vrcholového sportu a také v oblasti kulturní a společenské.

Všichni mají mnoho společného – pozitivní vztah k aktivnímu způsobu života, k pohybu a sportu, stejně jako vyznávání takových hodnot, jako je demokracie, humanismus a sportovní fair play. Letos všechny členy **Sokola** čeká velký sportovní, ale i kulturní a společenský svátek, kterým bude XVI. všesokolský slet, který se uskuteční ve dnech 1.- 6. července 2018 v Praze.

Všesokolské slety mají velkou tradici, táhnoucí se napříč třemi stoletími – I. všesokolský slet se uskutečnil již v roce 1882, tehdy v roce 20. výročí vzniku **Sokola** – a pokračují do dnešní doby, navzdory historicky nepříznivým dobám, jakými byly obě světové války či totalitní režimy. O to, aby v době nesvobody byly sokolské slety zachovány a jejich tradice pokračovala, se po 2. světové válce zasloužilo československé sokolstvo v zahraničí, které do roku 1990 uspořádalo celkem sedm sletů.

Všesokolské slety nejsou jen přehlídkou hromadných tělocvičných skladeb, které jsou mnohdy impozantní, ale také se při nich konají kulturní a společenské akce, sportovní soutěže a přehlídky, pódiová vystoupení a rovněž vzdělávací akce.

Bude tomu i tentokrát, v roce 2018, kdy se XVI. všesokolský slet stane součástí oslav 100. výročí konce I. světové války a vzniku samostatného československého státu. Všesokolský slet má také svoji další stránku, když přináší příležitosti neformálně se setkávat, seznamovat a uzavírat nová přátelství. Uchovat tuto tradici pomohou všichni, kteří přijedou do Prahy. Ať již jako cvičenci či aktivní účastníci dalších sportovních a kulturních akcí, nebo jako jejich diváci, které sletový program oslovuje a jehož shlédnutí přináší radost a nezapomenutelný zážitek. Na shledanou v červenci v sokolské sletové Praze!

Foto popis|

Region| Východní Čechy

Stejná zpráva vyšla také v dalších 4 titulech.

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

Sokolové vyhlížejí svůj svátek – XVI. slet

28.3.2018 Hradecký deník str. 13 Sport
(dr)

Praha – **Sokol** je ojedinělou a unikátní organizací nejen v českém, ale i v celosvětovém měřítku. Vznikl v roce 1862 a brzy se rozšířil do celého světa.

Česká obec sokolská má nyní ve svých 1150 tělocvičných jednotách asi 160 000 členů, kteří reprezentují všechny věkové kategorie. Členové mohou své zájmy realizovat ve třech oblastech – v oblasti sportu pro všechny, v oblasti výkonnostního a vrcholového sportu a také v oblasti kulturní a společenské.

Všichni mají mnoho společného – pozitivní vztah k aktivnímu způsobu života, k pohybu a sportu, stejně jako vyznávání hodnot jako je demokracie, humanismus a sportovní fair play.

Letos všechny členy **Sokola** čeká velký sportovní, ale i kulturní a společenský svátek, kterým bude XVI. všesokolský slet (1. - 6. července v Praze).

Všesokolské slety mají velkou tradici, táhnoucí se napříč třemi stoletími – I. všesokolský slet se uskutečnil již v roce 1882, tehdy v roce 20. výročí vzniku **Sokola** – a pokračují do dnešní doby.

Slety nejsou jen přehlídkou hromadných tělocvičných skladeb, ale také se při nich konají kulturní a společenské akce, sportovní soutěže a přehlídky, pódiová vystoupení a rovněž vzdělávací akce.

Bude tomu i letos, kdy se 16. všesokolský slet stane součástí oslav 100. výročí konce I. světové války a vzniku samostatného československého státu.

Slet má i svoji další stránku, když přináší příležitosti neformálně se setkávat, seznamovat a uzavírat nová přátelství. Uchovat tradici pomohou všichni, kteří přijedou do Prahy. Ať již jako cvičenci či aktivní účastníci dalších sportovních a kulturních akcí, nebo jako diváci.

Region| Východní Čechy

Sokolové vyhlížejí svůj svátek, slet rozzáří červencovou Prahu

28.3.2018 Svitavský deník str. 13 Sport
(dr)

O jedné z největších letošních akcí v republice:

Praha – **Sokol** je bezesporu ojedinělou a unikátní organizací nejenom v českém, ale i v mezinárodním měřítku. Vždyť vznikl v roce 1862 a brzy se rozšířil do světa.

Česká obec sokolská má v současnosti ve svých 1150 tělocvičných jednotách asi 160 000 členů, kteří reprezentují všechny věkové kategorie. **Sokolové** v nich mohou svoje zájmy realizovat ve třech

oblastech: v oblasti sportu pro všechny, v oblasti vrcholového a výkonnostního sportu a také v oblasti kulturní a společenské.

Všichni mají mnoho společného – pozitivní vztah k aktivnímu způsobu života, k pohybu a sportu, stejně jako vyznávání takových hodnot, jako jsou demokracie, humanismus a sportovní fair play. Letos všechny členy **Sokola** čeká mimořádný sportovní a společenský svátek, kterým bude XVI. Vsesokolský slet. Ten se uskuteční ve dnech 1. – 6. července 2018 v Praze.

Vsesokolské slety mají značnou tradici táhnoucí se napříč třemi stoletími. První vsesokolský slet se uskutečnil v roce 1882, tehdy u příležitosti dvacátého výročí vzniku **Sokola**, a pokračují do dnešní doby, navzdory historicky nepříznivým dobám, jakými byly obě dvě světové války nebo totalitní režimy.

O to, aby v době nesvobody byly sokolské slety zachovány a jejich tradice pokračovala, se po druhé světové válce zasloužilo československé sokolstvo v zahraničí, které do roku 1990 uspořádalo celkem sedm sletů. Tato úctyhodná tradice tudíž nebyla přerušena.

Vsesokolské slety nejsou jenom přehlídkou hromadných tělocvičných skladeb, které jsou mnohdy impozantní, ale také se při nich konají kulturní a společenské akce, sportovní soutěže a přehlídky, pódiová vystoupení a rovněž vzdělávací akce.

Bude tomu i tentokrát, v roce 2018, kdy se XVI. Vsesokolský slet stane součástí oslav 100. výročí konce první světové války a vzniku samostatného československého státu. Vsesokolský slet má také svoji další stránku, když přináší příležitosti neformálně se setkávat, seznamovat a uzavírat nová přátelství. Uchovat tuto tradici pomohou všichni, kteří přijedou v červencových dnech do Prahy. Ať již jako cvičenci či aktivní účastníci dalších sportovních a kulturních akcí, nebo jako jejich diváci, které sletový program oslovuje a jehož shlédnutí přináší radost a nezapomenutelný zážitek.

Tak na shledanou v červenci v sokolské sletové Praze!

Výročí republiky s legionáři a sokoly

28.3.2018 City DNES str. 12 Oslavy univerzity Karlovy
ROMAN ŠAFHAUSER

Ke stému výročí vzniku Československa uspořádá Univerzita Karlova vlastní festival. Připravila také debaty s rektory nebo program pro děti.

Česko letos oslaví tři významná výročí. Kromě 25 let od vzniku České republiky se připomíná 50 let od srpna 1968 a hlavně 100 let od vzniku samostatného Československa. Právě k poslednímu výročí Univerzita Karlova společně se svou 1. lékařskou fakultou a s Českou televizí uspořádá 15. září festival První republika v parku na Vyšehradě.

„Cílem je představit veřejnosti dobové reálie odlehčenou formou, aby si dospělí, mladí i děti užili zábavu, a přitom se i něco dozvěděli,“ uvedla za 1. lékařskou fakultu Jana Tlapáková.

Pořadatelé připravili třeba naučnou stezku, kde se návštěvníci dozvědí o historii republiky a budou si moci vyzkoušet i různá řemesla. Pro nejmenší tu budou dílny jako ušité na míru Bajzovi a jeho

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

kamarádům z Poláčkovy knihy Bylo nás pět. Pro děti totiž bude nachystána výroba létajících draků, pšítalek nebo praků. K dispozici bude disciplína praktická pro všechny školáky – škola krasopisu.

ATMOSFÉRA PRVNÍ REPUBLIKY

Oproti předloňskému festivalu, který se konal k 700. výročí narození Karla IV., se na Vyšehradě bude prezentovat hned několik spolků, které navodí historickou atmosféru první republiky. Například Československá obec legionářská ukáže různé legie z této doby. K vidění budou i dobové automobily a se členy **Sokola** si návštěvníci mohou dát malou rozcvičku. Program začne v 10 hodin.

„Večerní část bude patřit koncertům kapel The Tap Tap, Support Lesbiens a Zakázaný ovoce, scénickému čtení nebo prvorepublikové tančírně,“ dodala Tlapáková. Hlavní program doprovodí divadlo pro děti, vystoupení flašinetáře a fotokoutek. Polní nemocnice připravená ve spolupráci s Ústřední vojenskou nemocnicí Praha představí historické i současné medicínské nástroje.

V bazilice svatého Petra a Pavla bude krátká modlitba za Českou republiku.

diskuze na univerzitní půdě

VĚDECKÁ A REKTORSKÁ KONFERENCE 23. až 25. října, Vlastenecký sál, Karolinum Konferenci zahájí téma Univerzita a republika 1918–2018. Přední odborníci Univerzity Karlovy seznámí odbornou veřejnost s významnými tématy novodobých dějin Česka a Slovenska v časových sekcích od roku 1918, 1938, 1948, 1968 až 1988. V dalších dnech bude následovat mezinárodní rektorská konference zaměřená na jubilejní výročí Československa. Konference nese název Univerzita a republika: 100 let Československé/České republiky a příspěvky účastníků budou podle pořadatelů zaměřeny na dědictví demokracie, humanismu a odpovědnosti. Vzhledem k tomu, že konference bude mezinárodní, vystoupí na ní kromě předních osobností Univerzity Karlovy také hosté zahraničních univerzit, jako například z Oxfordské univerzity, Univerzity v St. Andrews a Vídeňské univerzity. Poslední den konání univerzitních oslav Československé republiky bude slavnostní shromáždění ve Velké aule Karolina.

KULATÝ STŮL Od září do prosince Otevřenost a možnost debatovat s mimořádnými hosty nabízí projekt kulatých stolů Univerzity Karlovy. Tematicky bude celý cyklus zaměřen na aktuální témata, která souvisí nejen se vznikem Československa, ale i s dalšími významnými okamžiky československé státnosti. Zájemci z řad veřejnosti mohou s hosty diskutovat a hledat nové pohledy na známá témata. Cyklus přednášek nabídne například téma krize roku 1938, komunistický převrat 1948, intervence vojsk Varšavské smlouvy 1968. „Projekt usiluje o podporu hodnot občanské společnosti s vědomím, že právě univerzitní půda musí plnit zásadní roli při rozvoji demokracie a svobody,“ uvedl k projektu Petr Podzimek z oddělení vnějších vztahů univerzity. Součástí projektu je i cyklus přednášek, které se oproti debatám budou událostem českých a československých moderních dějin věnovat zevrubněji. Kulaté stoly se budou konat během celého roku 2018. Konkrétní termíny se objeví na tematickém webu k oslavám www.uk100.cuni.cz.

670 let a 100 let

UNIVERZITA A REPUBLIKA – 100 LET VZNIK „VÍTĚZNÝCH“ NÁSTUPNICKÝCH STÁTŮ – KONFERENCE 11. května, Fakulta tělesné výchovy a sportu UK Jaká byla role sportu při vytváření nové státní identity Československa a Polska. SYMPOZIUM O ČEŠTINĚ JAKO CIZÍM JAZYKU Od 14. do 17. srpna, Filozofická fakulta UK Mezinárodní symposium ke sto letům vývoje jazyka a literatury

v samostatném státě. OPEN-AIR FESTIVAL PRVNÍ REPUBLIKA 15. září, celý den, Vyšehrad Prvorepublikové tančírný a dobová auta připomenou tehdejší atmosféru. Večer zahrají hudební uskupení The Tap Tap, Support Lesbiens a Zakázaný ovoce.

DĚTSKÝ DEN 28. září, Karolinum V Karolinu návštěvníci zhlédnou prezentaci českých legionářů, nebo se seznámí s prvorepublikovou módou. Součástí akce bude hra v centru Prahy pro rodiče a děti inspirovaná dílem Karla Čapka. UNIVERZITA VE SLUŽBÁCH REPUBLIKY 25. října, Karolinum Křest knihy představující deset absolventů UK, kteří se podílejí či dříve podíleli na šíření dobrého jména České republiky v rámci diplomatických služeb. SLAVNOSTNÍ SHROMÁŽDĚNÍ ČLENŮ AKADEMICKÉ OBCE 25. října, Velká aula, Karolinum Setkání akademiků se zástupci zahraničních univerzit, společenského a kulturního života a hosty z řad odborné veřejnosti. Akce bude pro širokou veřejnost vysílána na internetu.

KOMENTOVANÁ PROHLÍDKÁ Od 27. do 28. října, Karolinum a budovy vybraných fakult Mezi zpřístupněné objekty jsou zařazeny univerzitní areál Karolina, budovy filozofické, katolické teologické, právnické, přírodovědecké a 1. lékařské fakulty UK a budova Purkyňova ústavu. NOC FAKULTY 7. listopadu, Právnická fakulta Na multižánrovém festivalu budou uvedeny přednášky a doprovodný program na téma Fakulta československá.

670 LET UNIVERZITY SHROMÁŽDĚNÍ ČLENŮ AKADEMICKÉ OBCE 5. dubna 2018, Velká aula, Karolinum Slavnostní setkání členů akademické obce se zástupci zahraničních univerzit a s hosty z řad odborníků. Akce bude pro veřejnost vysílána na internetu. OTEVŘENÉ KAROLINUM 7. dubna 2018, Karolinum Den otevřených dveří kromě jiného také v reprezentačních a zasedacích místnostech.

Foto autor| FOTO: UNIVERZITA KARLOVA

Foto popis| UNIVERZITA DĚTEM NA DĚTSKÝ DEN UNIVERZITA TENTOKRÁT PŘIPRAVÍ AKCE, KTERÉ DĚTEM ZÁBAVNĚ PŘIPOMENOU OBDOBÍ PRVNÍ REPUBLIKY I DALŠÍ ÚSEKY ČESKÝCH MODERNÍCH DĚJIN.

Foto popis| KAM SE PODÍVAT? BĚHEM DNE OTEVŘENÝCH DVEŘÍ SI NÁVŠTĚVNÍCI PROHLÉDNOU MÁZHAUS, CÍSAŘSKÝ SÁL, VLASTENECKÝ SÁL A SAMOZŘEJMĚ VELKOU AULU. JEDNÍM Z LÁKADEL JE TAKÉ SKLEPENÍ.

Blíží se nejen sportovní, ale i kulturní a společenský svátek

28.3.2018 Náchodský deník str. 13 Sport
(dr)

XVI. všesokolský slet se koná 1. – 6. července.

Praha – **Sokol** je ojedinělou a unikátní organizací nejen v českém, ale i v celosvětovém měřítku. Vznikl v roce 1862 a brzy se rozšířil do celého světa.

Česká obec sokolská má v současnosti ve svých 1150 tělocvičných jednotách asi 160 000 členů, kteří reprezentují všechny věkové kategorie. Členové mohou své zájmy realizovat ve třech oblastech –

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

v oblasti sportu pro všechny, v oblasti výkonnostního a vrcholového sportu a také v oblasti kulturní a společenské.

Všichni mají mnoho společného – pozitivní vztah k aktivnímu způsobu života, k pohybu a sportu, stejně jako vyznávání takových hodnot, jako je demokracie, humanismus a sportovní fair play. Letos všechny členy **Sokola** čeká velký sportovní, ale i kulturní a společenský svátek, kterým bude XVI. všesokolský slet, který se uskuteční ve dnech 1.- 6. července 2018 v Praze.

Všesokolské slety mají velkou tradici, táhnoucí se napříč třemi stoletími – I.

všesokolský slet se uskutečnil již v roce 1882, tehdy v roce 20. výročí vzniku **Sokola** – a pokračují do dnešní doby, navzdory historicky nepříznivým dobám, jakými byly obě světové války či totalitní režimy. O to, aby v době nesvobody byly sokolské slety zachovány a jejich tradice pokračovala, se po 2. světové válce zasloužilo československé sokolstvo v zahraničí, které do roku 1990 uspořádalo celkem sedm sletů.

Všesokolské slety nejsou jen přehlídkou hromadných tělocvičných skladeb, které jsou mnohdy impozantní, ale také se při nich konají kulturní a společenské akce, sportovní soutěže a přehlídky, pódiová vystoupení a rovněž vzdělávací akce.

Bude tomu i tentokrát, v roce 2018, kdy se XVI. všesokolský slet stane součástí oslav 100. výročí konce I. světové války a vzniku samostatného československého státu. Všesokolský slet má také svoji další stránku, když přináší příležitosti neformálně se setkávat, seznamovat a uzavírat nová přátelství. Uchovat tuto tradici pomohou všichni, kteří přijedou do Prahy. Ať již jako cvičenci či aktivní účastníci dalších sportovních a kulturních akcí, nebo jako jejich diváci, které sletový program oslovuje a jehož shlednutí přináší radost a nezapomenutelný zážitek. Na shledanou v červenci v sokolské sletové Praze!

Červenec: Sokolstvo vyhlíží svůj svátek

28.3.2018 **Pardubický deník** str. 13 **Sport**
(dr)

Praha – **Sokol** je ojedinělou a unikátní organizací nejen v českém, ale i v celosvětovém měřítku. Vznikl v roce 1862 a brzy se rozšířil do celého světa.

Česká obec sokolská má v současnosti ve svých 1150 tělocvičných jednotách asi 160 000 členů, kteří reprezentují všechny věkové kategorie. Členové mohou své zájmy realizovat ve třech oblastech – v oblasti sportu pro všechny, v oblasti výkonnostního a vrcholového sportu a také v oblasti kulturní a společenské.

Všichni mají mnoho společného – pozitivní vztah k aktivnímu způsobu života, k pohybu a sportu, stejně jako vyznávání takových hodnot, jako je demokracie, humanismus a sportovní fair play. Letos všechny členy **Sokola** čeká velký sportovní, ale i kulturní a společenský svátek, kterým bude XVI. všesokolský slet, který se uskuteční ve dnech 1.- 6. července 2018 v Praze.

Všesokolské slety mají velkou tradici, táhnoucí se napříč třemi stoletími – I. všesokolský slet se uskutečnil již v roce 1882, tehdy v roce dvacátého výročí vzniku **Sokola** –

a pokračují do dnešní doby, navzdory historicky nepříznivým dobám, jakými byly obě světové války či totalitní režimy. O to, aby v době nesvobody byly sokolské slety zachovány a jejich tradice pokračovala, se po 2. světové válce zasloužilo československé sokolstvo v zahraničí, které do roku 1990 uspořádalo celkem sedm sletů.

Všesokolské slety nejsou jen přehlídkou hromadných tělocvičných skladeb, které jsou mnohdy impozantní, ale také se při nich konají kulturní a společenské akce, sportovní soutěže a přehlídky, pódiová vystoupení a rovněž vzdělávací akce.

Bude tomu i tentokrát, v roce 2018, kdy se XVI. všesokolský slet stane součástí oslav 100. výročí konce I. světové války a vzniku samostatného československého státu. Všesokolský slet má také svoji další stránku, když přináší příležitosti neformálně se setkávat, seznamovat a uzavírat nová přátelství.

Uchovat tuto tradici pomohou všichni, kteří přijedou do Prahy. Ať již jako cvičenci či aktivní účastníci dalších sportovních a kulturních akcí, nebo jako jejich diváci, které sletový program oslovuje a jehož shlédnutí přináší radost a nezapomenutelný zážitek.

Na shledanou v červenci v sokolské sletové Praze!

Kraj má "noty" pro rozvoj sportu mládeže do roku 2020

28.3.2018 tydenvlk.cz str. 00 Liberecký kraj
LK/Filip Trdla

Plán rozvoje sportu v Libereckém kraji na roky 2018–2020 je krátkodobým koncepčním dokumentem, jehož hlavním cílem je vymezit způsoby peněžní podpory sportu a tělovýchovy z rozpočtu Libereckého kraje. Tento dokument musí mít obce i kraj schválený do 30. června 2018.

Cílem činnosti Libereckého kraje je vytvořit optimální podmínky pro sport dětí a mládeže do 19 let, umožnit jim přístup ke sportovním aktivitám bez rozdílu, vytvořit funkční, bezpečnou a moderní sportovní infrastrukturu a realizovat nadregionální a mezinárodní sportovní akce.

„Program rozvoje sportu Libereckého kraje popisuje především to, jakým způsobem se bude rozvoj sportu podporovat finančně. Vzhledem k tomu, že se jedná o složitou problematiku zasahující do dotačních programů a zároveň vysvětlující přístup kraje k financování sportu, rozhodli jsme se informovat nejen sportovní svazy a obce, ale i organizace, které nepřímo zasahují do sportovního dění, které sdružují více organizací najednou, například Česká unie sportu, **Sokolové** a podobně. Celý tento proces je probírán s veřejností a já jsem rád, že je možné tímto způsobem předávat informace osobně, nikoli jen formou písemných sdělení. Nabízíme i ostatním obcím, a to všech úrovní, naši pomoc při zpracování jejich plánů rozvoje sportu,“ uvedl náměstek hejtmána pro resort školství, mládeže, tělovýchovy, sportu a zaměstnanosti Petr Tulpa.

Plán rozvoje sportu Libereckého kraje, který schválilo krajské zastupitelstvo 30. ledna 2018, definuje šest základních oblastí podpory:

Sportovní činnost dětí a mládeže ve sportovních organizacích.

Sportovní akce.

Významné sportovní akce.

Sportovní infrastruktura.

Sportovní reprezentace Libereckého kraje

Organizace sportovního prostředí.

V každé oblasti podpory jsou představeny priority a to, jakým způsobem a v jakém finančním objemu budou jednotlivá odvětví podporována z rozpočtu Libereckého kraje. Plán rozvoje sportu by měl navazovat na program státní politiky v této oblasti. Ten však nebyl ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy předložen. Částečně se tedy vychází z Koncepce podpory sportu 2016–2025 (tzv. Koncepce Sport 2025) zpracovanou ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy v roce 2016.

„Chtěli jsme obcím představit to, jak bude kraj podporovat sport a tělovýchovu a přispět tak k alespoň nějaké míře koordinace podpory sportu z veřejných rozpočtů. Nechceme postupovat jako ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, které podporu sportu vyjednává se sportovními svazy a samosprávné orgány na obecní i krajské úrovni neinformuje. My bychom chtěli s obcemi spolupracovat tak, aby se sportovní politiky obcí a kraje scházely, doplňovaly, ale nezdvojovaly. Toto setkání bereme jako první krok. V setkáních bychom chtěli v následujících měsících pokračovat,“ uzavřel Tomáš Pokorný, vedoucí oddělení mládeže, sportu a zaměstnanosti.

URL| <http://www.tydenvlk.cz/liberecky-kraj1/kraj-ma-noty-pro-rozvoj-sportu-mladeze-do-roku-2020>

Zemřel sokol Miroslav Jandásek

27.3.2018 Brněnský deník str. 03 Brno
(ega)

Brno – **Sokol** a bařovec. Tak sám sebe popisoval Brňan Miroslav Jandásek, který zemřel v neděli ve věku čtyřidevadesáti let. Se **Sokolem** propojil celý život. Působil v něm už jeho otec, za války popravený nacisty. Po pádu socialismu se Miroslav Jandásek zapojil do obnovy **Sokola**. „V roce 1990 se stal prvním místostarostou Československé obce sokolské, v roce 2017 dostal Cenu Jihomoravského kraje,“ uvedl místostarosta **Sokola** Brno I Michal Doležel.

První kroj navrhl Josef Mánes

27.3.2018 Prostějovský deník str. 10 Zábava
PETRA PÁŠOVÁ

Tomáš Labounek, starosta **Sokola** v Olomouci a sběratel, Deníku popsal, jak vypadají a vypadaly kroje cvičenců

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

Olomouc – Odznáčky, mince, kroje, pohlednice. To všechno bychom našli ve sbírce Tomáše Labounka, starosty T. J. **Sokol** olomoucké městské části Hodolany. Krojů má několik a hrdě je nosí. „Začal jsem tak, že jsem si na všesokolském sletu, který se konal před šesti lety, koupil pohled, odznak, nějaký ten suvenýr. Právě tehdy jsem tomu propadl. O tři roky později jsem už mohl uspořádat výstavu ke stému výročí prvního zákazu **Sokola**. Byly tam nejrůznější věci od sokolských krojů přes cvičební úbory, odznaky, mince, pohledy, nejrůznější suvenýry, keramické sošky, talíře,“ popisuje Tomáš Labounek.

„Člověk díky tomu chápe i to, jak se společnost rozvíjela. Jsou to nádherné věci, vkusné a většinou trvanlivé. Když si někdo koupil odznak, tak z dnešního pohledu za něj dal třeba tisíc korun. Dnes bohužel stojí padesát sto korun a je to cetka,“ krčí rameny.

GARIBALDIHO KOŠILE

V jeho sbírce ale nechybějí ani kroje. Vůbec první podobu navrhl sám Josef Mánes. „Kroj se skládá z černé čepice, na boku s červenou kokardkou, ve které je připíchnutý sokolský odznáček a samozřejmě sokolský brk. Sokolská košile je červená, a to podle revolucionáře Garibaldiho, který ji nosil.

Traduje se, že jeden ze zakladatelů **Sokola** Jindřich Fügner si nechal takovou košili ušít i pro svou dceru, v neděli v ní pak chodili po Praze. Mnohé to pobuřovalo a viděli v tom něco revolučního a podivného,“ popisuje starosta hodolanského **Sokola**.

Dál se skládá z čamary, šedého kabátku, ve kterém někteří zakladatelé **Sokola**, ale třeba i skladatelé Dvořák nebo Smetana, chodili i v civilu. „Říká se, že Tyrš chodil víc v kroji než v civilním oblečení,“ usmívá se Tomáš Labounek.

Kalhoty byly původně rovné s klasickými polobotkami a v 90. letech 19. století kalhoty vystřídalý rajtky a vysoké boty. **Sokolové** chtěli oděni dát vojenský řád. „Jeden kraj jsem dostal od někdejšího člena **Sokola** Hodolany a toho si moc cením. Nosím jej jen při důležitých událostech. Jak jsou kroje staré, to těžko říct.

Odhadoval bych 30. léta, protože poslední kroje se šily v roce 1948 k poslednímu sletu. Pak bylo naopak zakázáno je nosit,“ upozorňuje.

ŽENSKÝ KROJ

Tak jako muži – **sokolové**, měli kraj v podstatě hned, ženy sokolky si musely několik let počkat. Do **Sokola** byly přijaty až v roce 1895, tedy třiatřicet let po jeho vzniku. „Ono nebylo ani společensky přijatelné, aby ženy v **Sokolu** byly. Proto Renáta Tyršová, manželka Tyrše, založila cvičební oddíl pro ženy a dívky, který se se **Sokolem** jako takovým později sloučil. Dlouho ženy kraj neměly, až na cvičení se jim ušila hodně nadýchaná sukně s bílou halenou.

Věrná garda v něm cvičí dodnes,“ popisuje rodilý Olomoučan.

První společenský kraj pro ženy se pak datuje až ke dvacátým letům minulého století a nazýval se Libuše. „Byla to bílá halena s bílou kazajkou a bílo-červeno-hnědou sukní, přes hlavu měly vyšívaný doplněk. Bylo to nepraktické v tom, že v tom byla zima. Druhý návrh vznikl v roce 1936 a podobá se už tomu mužskému.

Červený baret, bílá halenka, podobná gajda, ale víc ženská, a hnědá sukně. Po prvním porevolučním všesokolském sletu jedna sestra vymyslela podobné kroje, ale civilnějšího typu,“ přidává ještě informace z historie ženského sokolského odění.

Kolik kousků jeho sbírka celkem čítá, ale Tomáš Labounek přesně neví. Do počítání se ještě nikdy nepustil. „Chtěl bych odznaky seřadit po župách a jednotách. Nejvíc si vážím odznaků **Sokola** Hodolany ze župního sletu v roce 1927. Slety mám ale všechny, od roku 1882, kdy se na pražském Střeleckém ostrově konal ten první,“ říká pyšně.

PRAPORČÍKEM

Prozrazuje, že **sokolem** se stal hned po revoluci v roce 1990. Jeho tatínek byl velký nadšenec a v roce 1968 dokonce i starosta hodolanské jednoty. „Vnitřně jsem ale k sokolství dozrál až později. Můj příběh se znovu otevřel v roce 2009, kdy táta umřel, a protože jsme měli původní hodolanský sokolský prapor, vyzvali mě, zda bych se nestal praporečnickem.

A já kývl. Jsem nadšený legionář, tak jsem si říkal, že to spojím. Tak jsem byl jednatel, teď starosta a taky vzdělavatel celé naší župy,“ říká.

Na všesokolský slet, který se koná začátkem letošního července v Praze, se těší. Už teď pilně trénuje dvakrát týdně. „Těším se moc. Na sletu je úžasné to, že tam člověk potká plno lidí, kteří mají podobné názory a pohled nejen na **Sokol**, ale i život. Doufám, že vše zacvičíme bez chybičky, jak nejlépe dovedeme. Navíc je to v roce, kdy si připomínáme sté výročí republiky, a pro nás **sokoly** to bude o to víc důstojné a hrdé.

Chceme ukázat, že tady jsou lidé, kterým na republice záleží,“ doplňuje.

Foto autor| Snímky: T. Labounek/archiv

Foto popis| ?SBĚRATEL. Starosta T. J. **Sokol** Olomouc-Hodolany Tomáš Labounek (na snímku) sbírá předměty se sokolskou tematikou. Nejvíce si váží odznaků. Ty kdysi měly pro **sokoly** velkou cenu, dnes jsou podle Labounka brány spíše jako cetky.

Region| Střední Morava

Stejná zpráva vyšla také v dalších 3 titulech.

Benešov oslaví republiku velkolepě

27.3.2018 Benešovský týden str. 05 Zpravodajství
(zkl)

Benešov – Letošní sté výročí vzniku Československa nezůstane na Benešovsku nepovšimnuto.

Připomene ho řada akcí. Jen v Benešově je k výročí sestaven celoroční program čítající téměř tři desítky akcí.

„Vznik ČSR byl významný kvůli formování našich životů,“ míní ředitel Muzea Podblanicka Radovan Cáder. Rovněž uvedl, že ač se žádné fatální události roku 1918 na Benešovsku neodehrály, mají na okres spojnice. Těmi byly osobnosti, které se pohybovaly vedle čelních představitelů bojujících za vznik státu.

„Když se podíváte na fotografii, na níž jsou zachyceni muži října 1918 na Staroměstském náměstí u sochy Jana Husa, stojí tam také právník Josef Eugen Scheiner, který se narodil 21. září 1861 v Benešově a v době fotografování na Staroměstském náměstí byl hlavou Československé obce sokolské. A protože v době vzniku Československa ještě neexistovala československá armáda, podílel se Scheiner a **Sokolové** společně s generálem Husárkem na přebírání moci a plnění úkolů policie, četnictva a armády,“ poznamenal Cáder.

Další osobností z Benešovska byl právník František Veselý, přítel T. G. Masaryka, který za ním do Benešova také jezdil na návštěvy. Už v 90. letech 19. století se Veselý začal angažovat v politickém životě a v hnutí pokrokářů Masarykovi dělal právního zástupce. „Veselý žil v Benešově na Malém náměstí a stal se pak i prvním ministrem spravedlnosti ČSR,“ podotkl Cáder.

I o tom bude výstava Dvacáté století v archivních fondech, kterou na září a říjen chystá Muzeum Podblanicka.

Další z výstav společně s Muzeem umění a designu Benešov připravuje na říjen Lukáš Pavlík. Expozice dostane název Od Karla I. k TGM.

Lukáš Pavlík je znalcem historie a soustředí se především na dějiny Rakouska-Uherska a Habsburků.

K výročí Sté výročí vzniku republiky si v Benešově připomene veřejnost pietními akcemi. V divadle nebude chybět hra Ladislava Stroupežnického Naši furianti. V plánu jsou i přednášky, besedy se školáky a literární festival. Výročí bude navíc věnováno sympozium sochařů.

Zástupci obcí s rozšířenou působností se seznámili s plánem rozvoje sportu Libereckého kraje na období 2018–2020

27.3.2018 kraj-lbc.cz str. 00

V úterý 20. března se v budově Krajského úřadu Liberecké kraje konalo setkání Odboru školství, mládeže, tělovýchovy a sportu se zástupci obcí s rozšířenou působností. Předmětem diskuze bylo představení Plánu rozvoje sportu v Libereckém kraji na roky 2018–2020.

Plán rozvoje sportu je krátkodobým koncepčním dokumentem, jehož hlavním cílem je vymezit způsoby peněžní podpory sportu a tělovýchovy z rozpočtu Libereckého kraje. Tento dokument musí mít obce i kraj schválený do 30. června 2018. Cílem činnosti Libereckého kraje je vytvořit optimální podmínky pro sport dětí a mládeže do 19 let, umožnit jim přístup ke sportovním aktivitám bez rozdílu, vytvořit funkční, bezpečnou a moderní sportovní infrastrukturu a realizovat nadregionální a mezinárodní sportovní akce.

„Program rozvoje sportu Libereckého kraje popisuje především to, jakým způsobem se bude rozvoj sportu podporovat finančně. Vzhledem k tomu, že se jedná o složitou problematiku zasahující do

dotačních programů a zároveň vysvětlující přístup kraje k financování sportu, rozhodli jsme se informovat nejen sportovní svazy a obce, ale i organizace, které nepřímo zasahují do sportovního dění, které sdružují více organizací najednou, například Česká unie sportu, **Sokolové** a podobně. Celý tento proces je probírán s veřejností a já jsem rád, že je možné tímto způsobem předávat informace osobně, nikoli jen formou písemných sdělení. Nabízíme i ostatním obcím, a to všech úrovní, naši pomoc při zpracování jejich plánů rozvoje sportu,“ uvedl náměstek hejtmána pro resort školství, mládeže, tělovýchovy, sportu a zaměstnanosti Petr Tulpa.

Plán rozvoje sportu Libereckého kraje, který schválilo krajské zastupitelstvo 30. ledna 2018, definuje šest základních oblastí podpory:

Sportovní činnost dětí a mládeže ve sportovních organizacích.

Sportovní akce.

Významné sportovní akce.

Sportovní infrastruktura.

Sportovní reprezentace Libereckého kraje.

Organizace sportovního prostředí.

V každé oblasti podpory jsou představeny priority a to, jakým způsobem a v jakém finančním objemu budou jednotlivá odvětví podporována z rozpočtu Libereckého kraje. Plán rozvoje sportu by měl navazovat na program státní politiky v této oblasti. Ten však nebyl ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy předložen. Částečně se tedy vychází z Koncepce podpory sportu 2016–2025 (tzv. Koncepce Sport 2025) zpracovanou ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy v roce 2016.

„Chtěli jsme obcím představit to, jak bude kraj podporovat sport a tělovýchovu a přispět tak k alespoň nějaké míře koordinace podpory sportu z veřejných rozpočtů. Nechceme postupovat jako ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, které podporu sportu vyjednává se sportovními svazy a samosprávné orgány na obecní i krajské úrovni neinformuje. My bychom chtěli s obcemi spolupracovat tak, aby se sportovní politiky obcí a kraje scházely, doplňovaly, ale nezdujovaly. Toto setkání bereme jako první krok. V setkáních bychom chtěli v následujících měsících pokračovat,“ uzavřel Tomáš Pokorný, vedoucí oddělení mládeže, sportu a zaměstnanosti.

URL| <https://www.kraj-lbc.cz/zastupci-obci-s-nbsp-rozsirenou-pusobnosti-se-seznamili-s-nbsp-planem-rozvoje-sportu-libereckeho-kraje-na-obdobi-2018-ndash-2020-n839490.htm>

Čas olympijského vítěze neodolal

27.3.2018 Benešovský deník str. 12 Sport - Střední Čechy
(sme, lk)

Příbram – Osmimetrové lano, v akci jen ruce. Na startu 57 borců. Čtyřicetý ročník Memoriálu Bedřicha Šupčíka ve šplhu zná své vítěze. Mezi muži slavil Patrik Valut, nejlepším dorostencem byl

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

Marek Valut a kategorie masters nad padesát let ovládl Ladislav Kubeček. Skvělými výkony se blýskli i další. Do archivu memoriálu se zapsali i Filip Řezníček, Matěj Cigl, Martin Szabó, Martin Vacek. Všichni pokořili čas (7,2 s) historicky prvního československého vítěze olympijských her a stali se členy jeho klubu. Že by Bedřich Šupčík skončil v poli poražených, svědčí podle pořadatelů ze **Sokola** Příbram o kvalitě podniku těšícího se velkému zájmu. „Padesát sedm závodníků je dvojnásobný počet než na ostatních závodech,“ neskrýval spokojenost Jiří Kotlan. Svatopluk Chrastina připomněl perné začátky dnes už tradiční akce. „Neměli jsme potřebné vybavení ani závodníky. Oslovovali jsme tak studenty středních škol. V průběhu dalších dvanácti let se vše podařilo vylepšit. Získali jsme závodníky a vybudovali tradici. Dnes můžeme říct, že základna je na velice dobré úrovni.“

Stejná zpráva vyšla také v dalších 9 titulech.

První poválečný ples se vydařil

27.3.2018 Týdeník Nymbursko str. 20 Sport z regionu

SOKOL

155. výročí založení Sokolské jednoty v Poděbradech místní zvládli se ctí. Uspořádat první výroční ples od konce války se zprvu zdálo jako velká výzva. Všechny oddíly místní jednoty ale spojily své síly a výsledek se vydařil. Slavnostního zahájení se sokolským praporem se ujal Radek Smejkal a praporečnick Jiří Havlík nejmladší. Od té doby byl taneční parket stále plný.

Stavba sokoloven na Rakovnicku

27.3.2018 Rakovnický týden str. 10 Retro (ref)

Stavba sokoloven na Rakovnicku

Kulturní domy a sokolovny jsou dnes místem pro společenský život v mnoha obcích. Jejich historie je opravdu bohatá.

S výstavbou kulturních domů začali komunisté po roce 1948. Měly sloužit jako základna politické agitace a místo pro osvětu. Totalitní režim plánoval, že v obcích nahradí svojí velkolepostí kostely a stanou se dominantou vesnic.

Sokolovny mají ještě delší historii. První vznikly hned po založení Tělovýchovné jednoty **Sokol** v roce 1862.

KOPÁNÍ ZEMĚDÍ u sokolovny v Rakovníku v roce 1953. Foto: archiv Sokolů T.Š.K. Rakovník

STAVBA SOKOLOVNY v Dřemčovicích Foto: archiv Sokolů

PRÁCE NA SOKOLOVNE v Příbrami Foto: archiv Sokolů

KULTURNÍ DŮM V LUBNÉ Foto: archiv Sokolů

KULTURNÍ DŮM V LUBNÉ Foto: archiv Sokolů

Kulturní domy a sokolovny jsou dnes místem pro společenský život v mnoha obcích. Jejich historie je opravdu bohatá.

S výstavbou kulturních domů začali komunisté po roce 1948. Měly sloužit jako základna politické agitace a místo pro osvětu. Totalitní režim plánoval, že v obcích nahradí svojí velkolepostí kostely a stanou se dominantou vesnic.

Sokolovny mají ještě delší historii. První vznikly hned po založení Tělovýchovné jednoty **Sokol** v roce 1862.

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

Například sokolovna v Rakovníku se začala stavět v roce 1913. Loni byla tato stavba prohlášena národní kulturní památkou.

Foto autor| Foto: archiv obce

Foto autor| Foto: archiv obce

Foto autor| Foto: archiv Muzeum T. G. M. Rakovník

Foto autor| Foto: archiv obce

Foto autor| Foto: archiv obce

Foto popis| STAVBA SOKOLOVNY v Senomatech.

Foto popis| PRÁCE NA SOKOLOVNĚ v Kněževsi.

Foto popis| KULTURNÍ DŮM V LUBNÉ.

Foto popis| KOPÁNÍ ZÁKLADŮ sokolovny v Rakovníku v roce 1913.

Foto popis| KULTURNÍ DŮM V LUBNÉ.